

Archeologienota

Deinze, Voetbalstadion

Deel 1: Verslag van Resultaten

Titel

Archeologienota Deinze, Voetbalstadion. Deel 1: Verslag van Resultaten

Auteur(s)

Evelyn Schynkel & Lien Van Der Dooren

Erkende archeoloog

BAAC Vlaanderen bvba
OE/ERK/Archeoloog/2015/00020

BAAC-Projectnummer

2020-0689

Plaats en datum

Gent, 14 augustus 2020

Reeks en nummer

BAAC Vlaanderen Rapport 1545
ISSN 2033-6896

Wettelijk depot

KBR

Inhoud

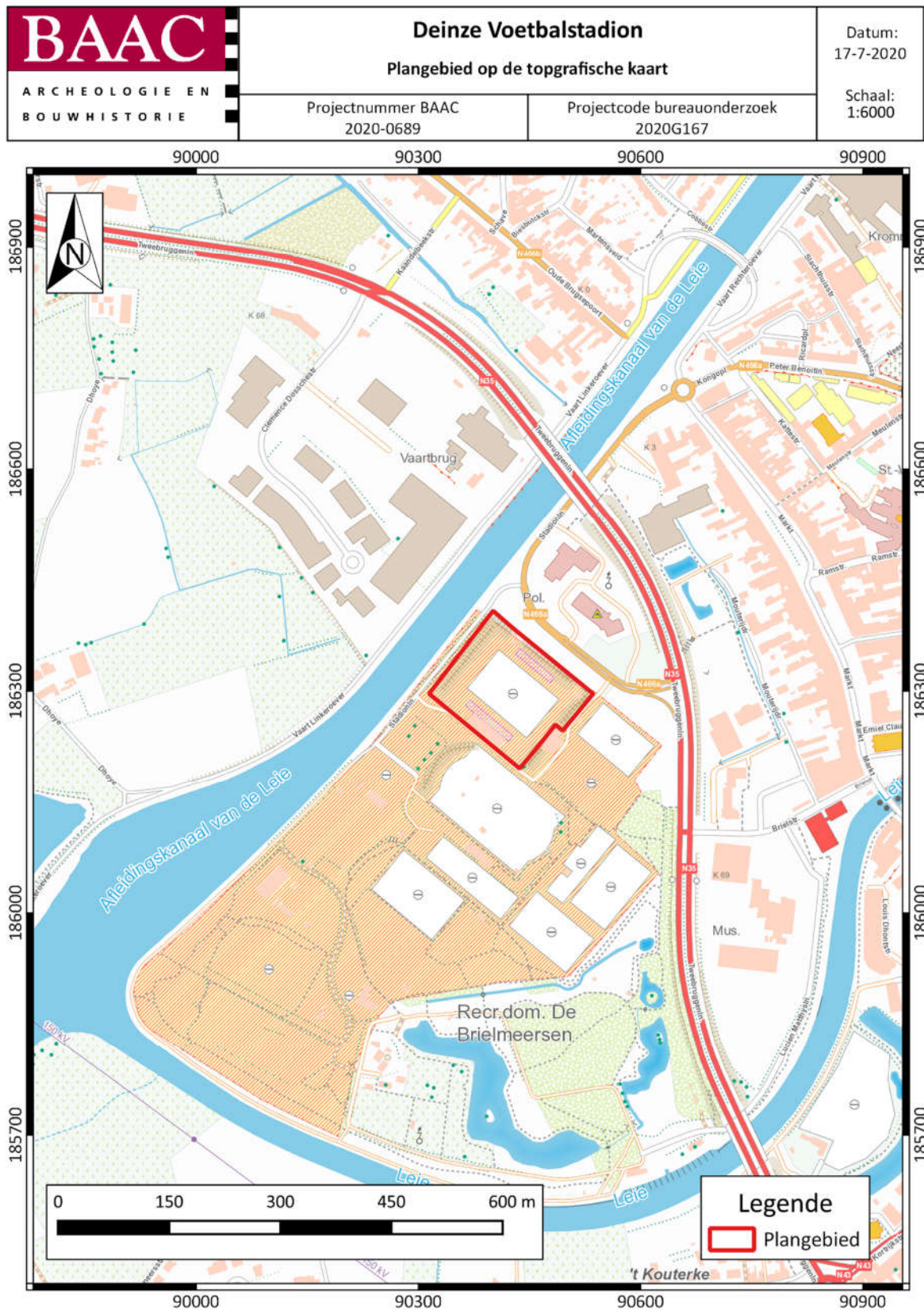
1	Beschrijvend gedeelte	1
1.1	Administratieve gegevens	1
1.2	Juridisch kader en onderzoektraject	4
1.3	Aanleiding	4
1.4	Archeologisch voortraject plangebied	5
1.5	Huidige situatie en geplande werken	5
1.5.1	Huidige situatie	5
1.5.2	Geplande werken en bodemingrepen	8
1.6	Randvoorwaarden	15
2	Bureauonderzoek	16
2.1	Werkwijze en strategie	16
2.1.1	Onderzoeksdoelstelling	16
2.1.2	Onderzoeksvragen	16
2.1.3	Methoden en technieken	16
2.2	Assessment	18
2.2.1	Landschappelijk kader	18
2.2.2	Historisch kader	31
2.2.3	Cartografische bronnen	32
2.2.4	Orthofotografische bronnen	40
2.2.5	Archeologisch kader	42
2.3	Synthese onderzoeksresultaten	50
2.3.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	50
2.3.2	Archeologische verwachting	50
2.3.3	Syntheseplan	51
2.4	Besluit	53
2.4.1	Potentieel op kennisvermeerdering	53
2.4.2	Afweging noodzaak verder vooronderzoek	53
2.4.3	Keuze onderzoeksmethode	54
2.4.4	Afbakening onderzoeksterrein	55
3	Samenvatting	57
4	Lijsten	58
4.1	Figurenlijst	58
4.2	Plannenlijst	58
4.3	Tabellenlijst	58
5	Bibliografie	59
6	Bijlagen	62
6.1	Inplantingsplan	62
6.2	Funderingsplan	62

6.3	Snedecor GD-Tribune D	62
6.4	Snedecor GD-W-T	62
6.5	Snedecor GA-W-K	62

1 Beschrijvend gedeelte

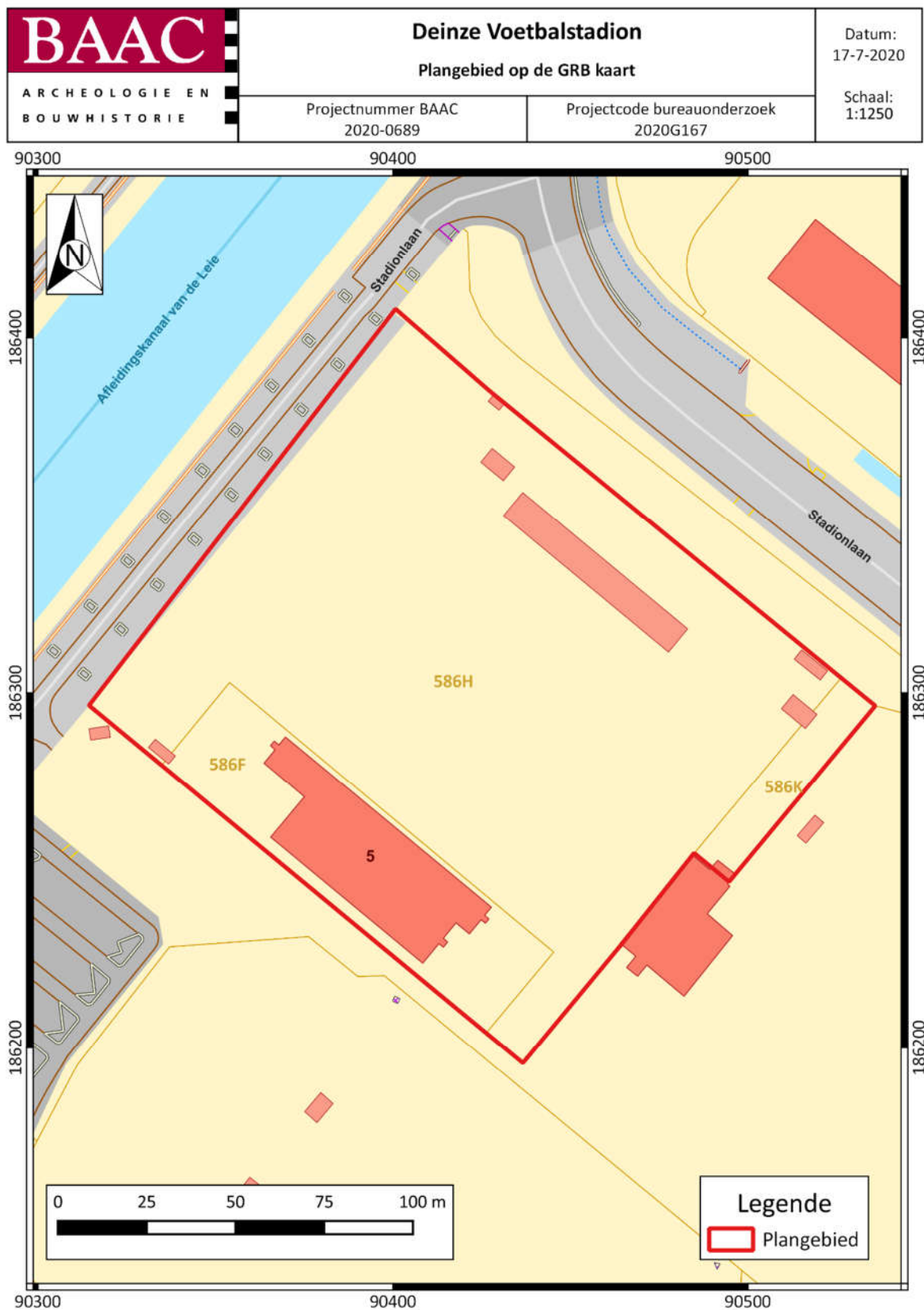
1.1 Administratieve gegevens

Naam site	Deinze, Voetbalstadion		
Ligging	Stadionlaan 5, Deinze, Deinze, Oost-Vlaanderen		
Kadaster	Deinze, Afdeling 1, Sectie A, Percelen 586F, 586H, 586K		
Coördinaten	Noord:	x: 90400.43	y: 186406.75
	Oost:	x: 90535.83	y: 186296.41
	Zuid:	x: 90436.71	y: 186195.71
	West:	x: 90314.54	y: 186296.72
Oppervlakte plangebied	23.365m ²		
Oppervlakte geplande ingrepen	10.475m ²		
Kartering gewestplan	recreatiegebied		
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2020-0689		
Bureauonderzoek	Projectcode	2020G167	
	Erkende archeoloog	BAAC Vlaanderen (Erkenningsnummer: OE/ERK/Archeoloog/2015/00010)	
	Betrokken actoren	Evelyn Schynkel (archeoloog) Lien Van der Dooren (archeoloog)	
	Betrokken derden	/	

Plan 1: Plangebied op topografische kaart¹ (digitaal; 1:10.000; 17.07.2020)

¹ AGIV 2020f

Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB)² (digitaal; 1:250; 17.07.2020)

² AGIV 2020b

1.2 Juridisch kader en onderzoekstraject

In het kader van het Onroerenderfgoeddecreet (decreet van de Vlaamse Regering 12 juli 2013) en het Onroerenderfgoedbesluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Het doel van de archeologienota is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen of, indien dit niet kan, het formuleren van maatregelen voor vervolgonderzoek waarbij het erfgoed *ex situ* wordt behouden.

Om vast te stellen of bij werkzaamheden archeologische waarden zullen worden vernietigd, is een archeologisch onderzoek nodig. In eerste instantie wordt een **bureauonderzoek** uitgevoerd. Op basis van bekende gegevens van bodemkaarten, uit cartografische en andere historische bronnen en eventueel voorgaand onderzoek in de directe omgeving van het plangebied wordt een inschatting gemaakt van het archeologisch potentieel van het plangebied. Indien uit deze desktopanalyse blijkt dat er een kans is op het aantreffen van archeologische waarden binnen het plangebied, kan het aangewezen zijn de gaafheid van het bodemprofiel en de aanwezigheid van archeologische indicatoren te onderzoeken middels een landschappelijk bodemonderzoek, een veldkartering en/of een geofysisch onderzoek. Deze onderzoeken maken alle deel uit van het **vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**. Indien op basis van de resultaten van alle nodige facetten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem niet voldoende informatie verzameld kan worden om een onderbouwde uitspraak te doen aangaande de beslissing tot behoud *in situ*, vrijgave of opgraving van het terrein, moet in een volgende fase een vooronderzoek met ingreep in de bodem worden uitgevoerd.

Het doel van het eventueel **vooronderzoek met ingreep in de bodem** is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. De hiervoor aangewezen methoden zijn archeologische boringen, proefputten en/of proefsleuven. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om een eventuele site *in situ* te behouden of, indien dit niet kan, het opstellen van een programma van maatregelen voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen) in de vorm van een opgraving. Het vooronderzoek is uitgevoerd conform de Code van Goede Praktijk 4.0.

1.3 Aanleiding

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwe sportinfrastructuur gerealiseerd worden met onder andere vier nieuwe supportertribunes, appartementen in onder andere een woontoren, een hotel, kantoorruimtes en parkeergelegenheid. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen die qua omvang een directe bedreiging kunnen betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed. Eens het archeologisch bodemarchief aangetast of vernield wordt, betekent dit een onomkeerbaar informatieverlies.

De totale oppervlakte van het plangebied *Deinze, Voetbalstadion* bedraagt ca. 23.365 m², de geplande bodemingrepen hebben een oppervlakte van ca. 10.475m². Het plangebied valt buiten een beschermde archeologische site, ligt niet in een archeologisch vastgestelde zone en komt niet voor op de kaart met gebieden waarin geen archeologische waarden (meer) te verwachten zijn (GGA, gebieden

geen archeologie).³ Daarnaast werden voor het plangebied en de directe omgeving geen waarden voor 'beschermde onroerend erfgoed' opgenomen in het Geoportaal.

Aangezien het plangebied in een recreatiegebied ligt, de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunning betrekking heeft 3.000m² of meer bedraagt en de ingreep minstens 1.000m² bedraagt, is volgens het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 een archeologienota vereist. Deze archeologienota, waarvan akte genomen door het agentschap Onroerend Erfgoed, wordt bij de omgevingsvergunningsaanvraag gevoegd.

1.4 Archeologisch voortraject plangebied

In 2018 werd voor deze omgevingsvergunning reeds een archeologienota (ID6096)⁴ opgesteld door de firma BAAC Vlaanderen, die werd bekrachtigd op 16 januari 2018. Een nieuwe archeologienota dient opgesteld te worden omwille van een aantal grondige wijzigingen van de bouwplannen.

De kadasterkaart werd intussen aangepast, waardoor de betreffende perceelnummers zijn gewijzigd en het plangebied kleiner is geworden. Bij de voorgaande bouwplannen werd enkel de bouw van drie nieuwe tribunes gepland. Aan de zuidwestelijke zijde van het voetbalterrein werden geen werken voorzien. Bij de nieuwe bouwplannen zullen nu vier tribunes worden gerealiseerd, aan elke zijde van het voetbalterrein. Daarnaast komen er 75 appartementen, waarvan een deel in een woontoren. Daarbij zal ook een half verzonken parkeergelegenheid worden voorzien met drie bouwlagen. Aan de kant van de stadionlaan wordt naast de hoofdtribune bovengrondse parkeergelegenheid voorzien in drie bouwlagen en zal een kantoorcomplex en hotel worden gerealiseerd, met ruimte voor feestzalen en horeca.

1.5 Huidige situatie en geplande werken

1.5.1 Huidige situatie

Sportcomplex KMSK Deinze

Ter hoogte van het plangebied ligt op heden een voetbalplein met oefenterreinen, cafetaria, kleedkamers en een parking. De locatie voor het huidige stadion werd in 1978 ter beschikking gesteld van voetbalclub KMSK Deinze. Na het graven van de siervijver bij het begin van de jaren '70 in het zuidelijker gelegen recreatiegebied de Brielmeersen (zie verder), had men ten noorden van het plangebied een hoge berm aangelegd met de uitgegraven grond. Te midden daarvan werd een voetbalveld met kantine aangelegd. Intussen werd de infrastructuur uitgebreid met extra kleedkamers en werden de bestaande kleedkamers onder de kantine op het gelijkvloers reeds vernieuwd. In 1979 werd een zittribune gebouwd en na de promotie van de voetbalclub in 1992 volgde een constructie van een overdekte staantribune. In 2005 werd een nieuwe zittribune gebouwd ter vervanging van de vorige. In 2019 werd aan de noordwestzijde een nieuwe onoverdekte tribune gebouwd.

De bestaande talud werd gedeeltelijke gebruikt ter afscherming van het voetbalcomplex, maar ook als staantribune (zie Figuur 1). De zone rondom het voetbalplein werd grotendeels verhard. De bestaande ingrepen rondom het huidige onderzoeksgebied bleven dus voornamelijk beperkt tot de talud met verharde tribunes of "*gradins*", tot de verharde zone rondom het speelplein, het afdak en de bestaande gebouwen.

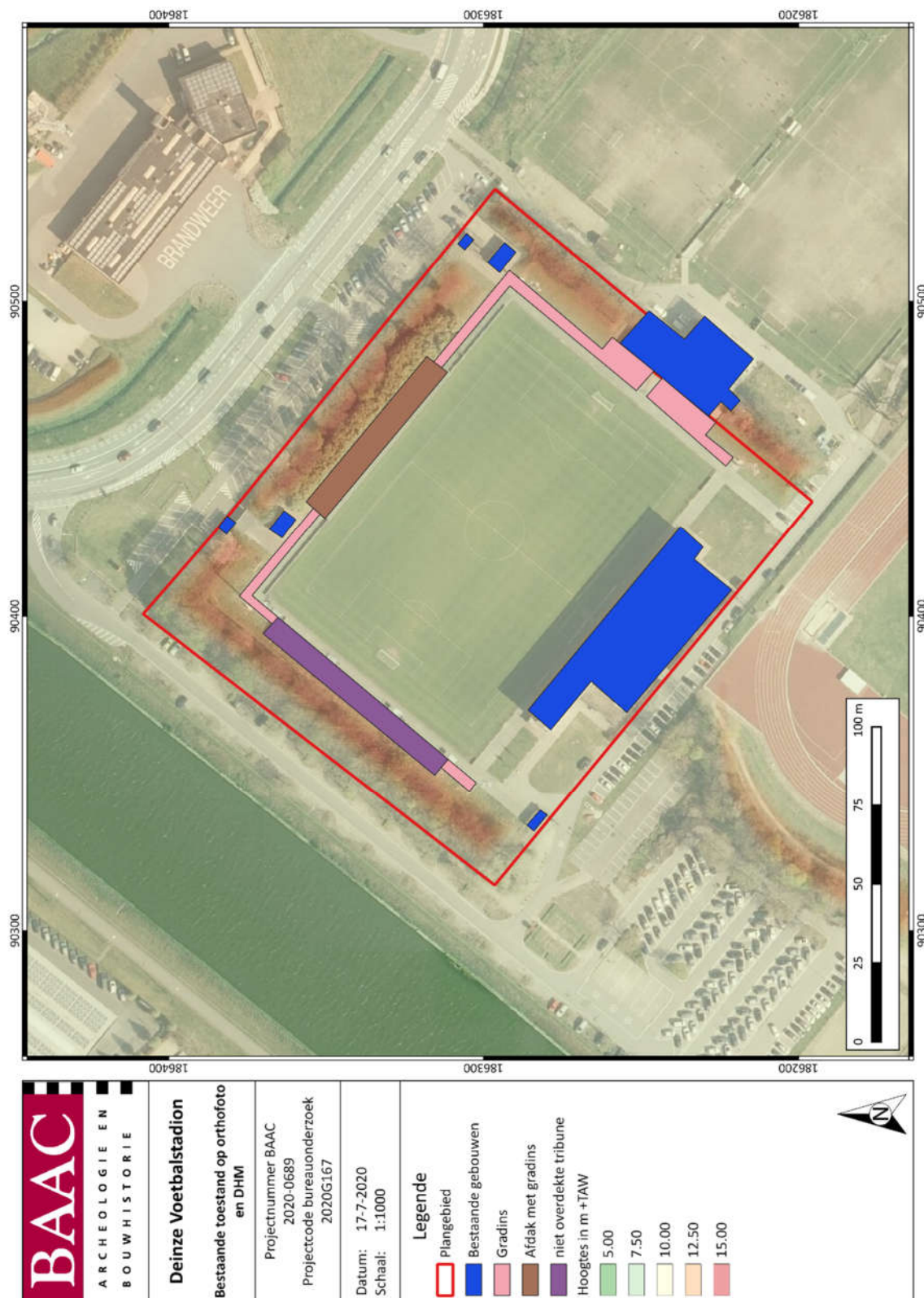
³ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2020.

⁴ VAN DER DOOREN 2018

Figuur 1: Foto's bestaande toestand⁵

⁵ Aangeleverd via opdrachtgever bij opmaak voorgaande archeologienota in 2018.

Figuur 2: Bestaande toestand weergegeven op de orthofoto en DHM⁶ (met taluds goed waarneembaar in rood)

⁶ AGIV 2020e; AGIV 2020a

De Brielmeersen en het Schipdonkkanaal

Ten zuiden van het sportcomplex zijn de Brielmeersen gelegen, een recreatiedomein van ca. 35 ha nabij het centrum van de stad, gelegen tussen de Leie en het Schipdonkkanaal. De gronden werden in 1971 aangekocht door de stad, waarna men startte met de aanleg van het park. In 1975 werd ook een klein dierenpark ingericht op het domein.⁷ Meersen zijn een benaming voor de natte, laaggelegen weidelanden, soms zelfs moerasland.

Het Schipdonkkanaal, ook wel het Afleidingskanaal van de Leie genoemd, ligt net ten westen van het plangebied. Het kanaal loopt over een lengte van 56 km, vanaf Deinze tot in Zeebrugge, waar het tenslotte uitmondt in de Noordzee. De graafwerken voor het kanaal dateren uit de periode tussen 1846 en 1860. Door de grote vervuiling van de Leie die de vlasindustrie rond Kortrijk teweeg had gebracht, werd stroomopwaarts van Gent een verbinding gegraven tussen de Leie en de Noordzee, zo kon het vervuilde water niet door Gent stromen en kon men overstromingen in de stad vermijden. Door de ligging zou het kanaal in beide wereldoorlogen een strategische rol spelen.⁸

1.5.2 Geplande werken en bodemingrepen

Algemeen

De opdrachtgever plant op het terrein een nieuwe sportinfrastructuur met onder andere vier nieuwe supportertribunes, appartementen waarvan een deel in een woontoren, een hotel, kantoorruimtes en parkeergelegenheid. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden mogelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven.

Voorafgaand aan de bouw, wordt in eerste instantie de bestaande talud rondom het plein genivelleerd tot het omliggende maaiveld. Deze talud werd aan het begin van de jaren '70 aangelegd met grond afkomstig van de aanleg van de siervijver van de Brielmeersen. Ter hoogte van deze talud worden de bestaande verharde tribunes opgebroken en worden eventuele omheiningen verwijderd. Al deze voorbereidende werken hebben geen invloed op het bestaande bodembestand aangezien zij beperkt blijven tot het bestaande maaiveld (ca. 9,20 TAW).

Aan de zuidwestelijke zijde van het voetbalterrein zal het huidige kantinegebouw grotendeels behouden blijven. Ook de huidige supportertribune blijft behouden en wordt uitgebreid met 16m aan zuidoostelijke zijde en 13m aan noordwestelijke zijde en wordt 10m breed. De oppervlakte van de verbredingswerken aan deze tribune met luifel bedragen 290m².

Op de noordwestelijke zijde, aan de kant van het Schipdonkkanaal, worden 75 appartementen gerealiseerd, verspreid over 2 woonblokken op beide hoeken. Tussen beide blokken wordt een parking voorzien, die deels verzonken gebouwd zal worden, bestaande uit 3 bouwlagen. De woontoren in de westelijke hoek zal uit 17 bouwlagen bestaan en is 60m hoog. De woonblok op de noordelijke hoek zal uit 9 bouwlagen bestaan en wordt 30m hoog. De torens hebben een grondoppervlakte van ca. 540m². De onderkant van de vloerplaten bevinden zich tot 40cm onder het maaiveld. De verzonken parkeergarage heeft een totale oppervlakte van ca. 1.600m². De vloerplaat zal tot 70cm onder het maaiveld worden aangelegd met een dikte van 30cm. Aansluitend op deze verzonken parkeergarage komt een supportertribune met luifel van 68mx14,5m, voor een oppervlakte van ca. 986m². De vloerplaat van 30cm zal over een breedte van 10,6m tot 40cm onder het maaiveld worden geplaatst.

Aan de zuidoostelijke zijde blijft het bestaande gebouw behouden. Ten noorden daarvan zullen in twee blokken zowel een hotel als kantoorruimtes worden gerealiseerd. Daarbij zal ook ruimte worden

⁷ Wikipedia 2020a De Brielmeersen

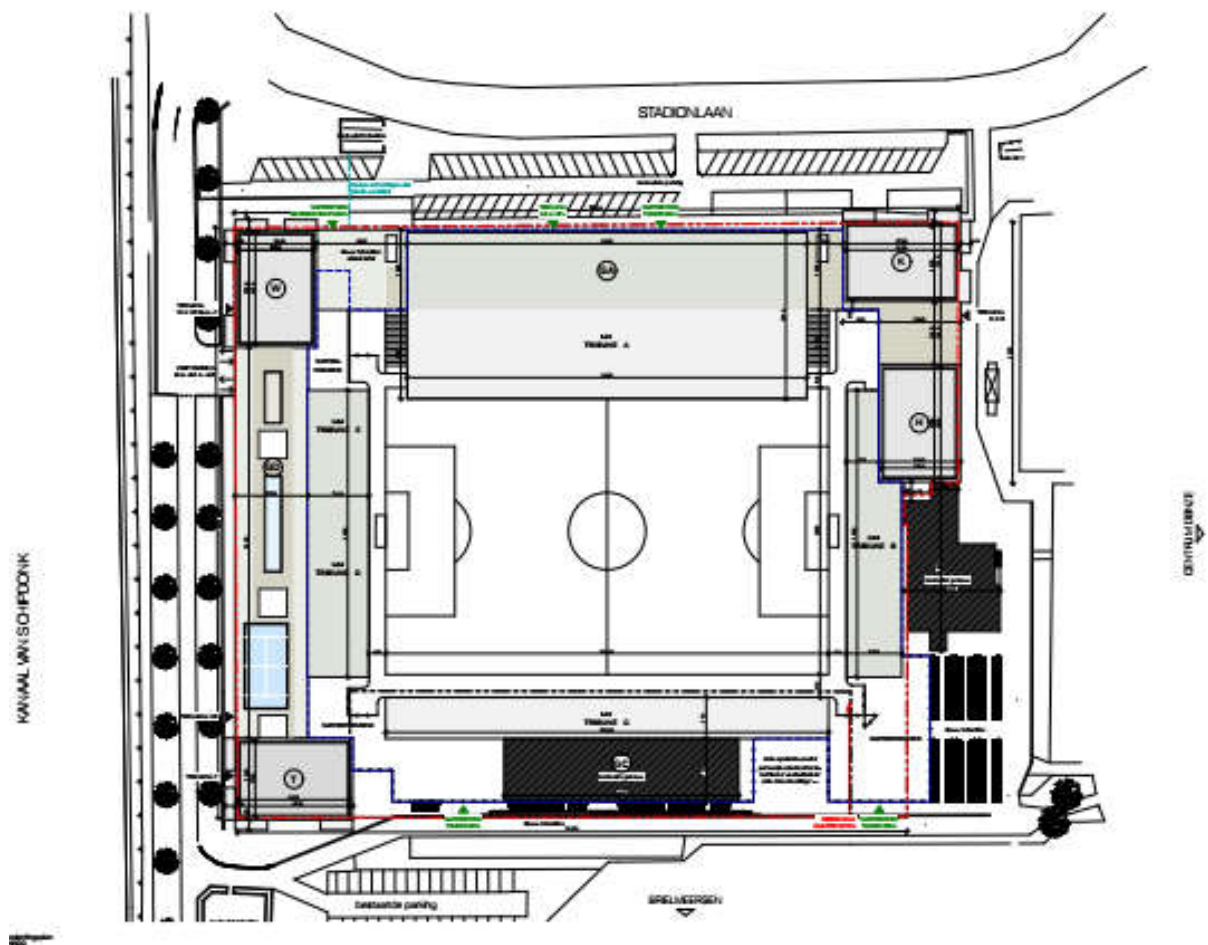
⁸ Wikipedia 2020b Schipdonkkanaal

voorzien voor feestzalen en horeca. Dit zal een totale oppervlakte beslaan van ca. 1.545m², waarvan de 2 blokken elk 540m² uitmaken. Beide torens worden opgebouwd uit acht bouwlagen en zullen 30m hoog zijn. De onderkant van de vloerplaten zullen zich tot 40cm onder het maaiveld bevinden. Voor het reeds bestaande gebouw en het geplande hotel zal een supportertribune met luifel worden gebouwd over een lengte van 68m met een breedte van 7,5m tot 13m, voor een oppervlakte van ca. 770m².

Op de noordoostelijke zijde, aan de kant van de stadionlaan, zal tussen de woontoren en de toren met de kantoorruimtes een bovengrondse parkeergelegenheid worden voorzien. Deze is opgebouwd uit drie bouwlagen en heeft een oppervlakte van ca. 1.800m². De vloerplaat is ook hier 40cm dik. Hiervoor komt de hoofdtribune met luifel van 21,05m op 94,8m met een oppervlakte van 1.995m².

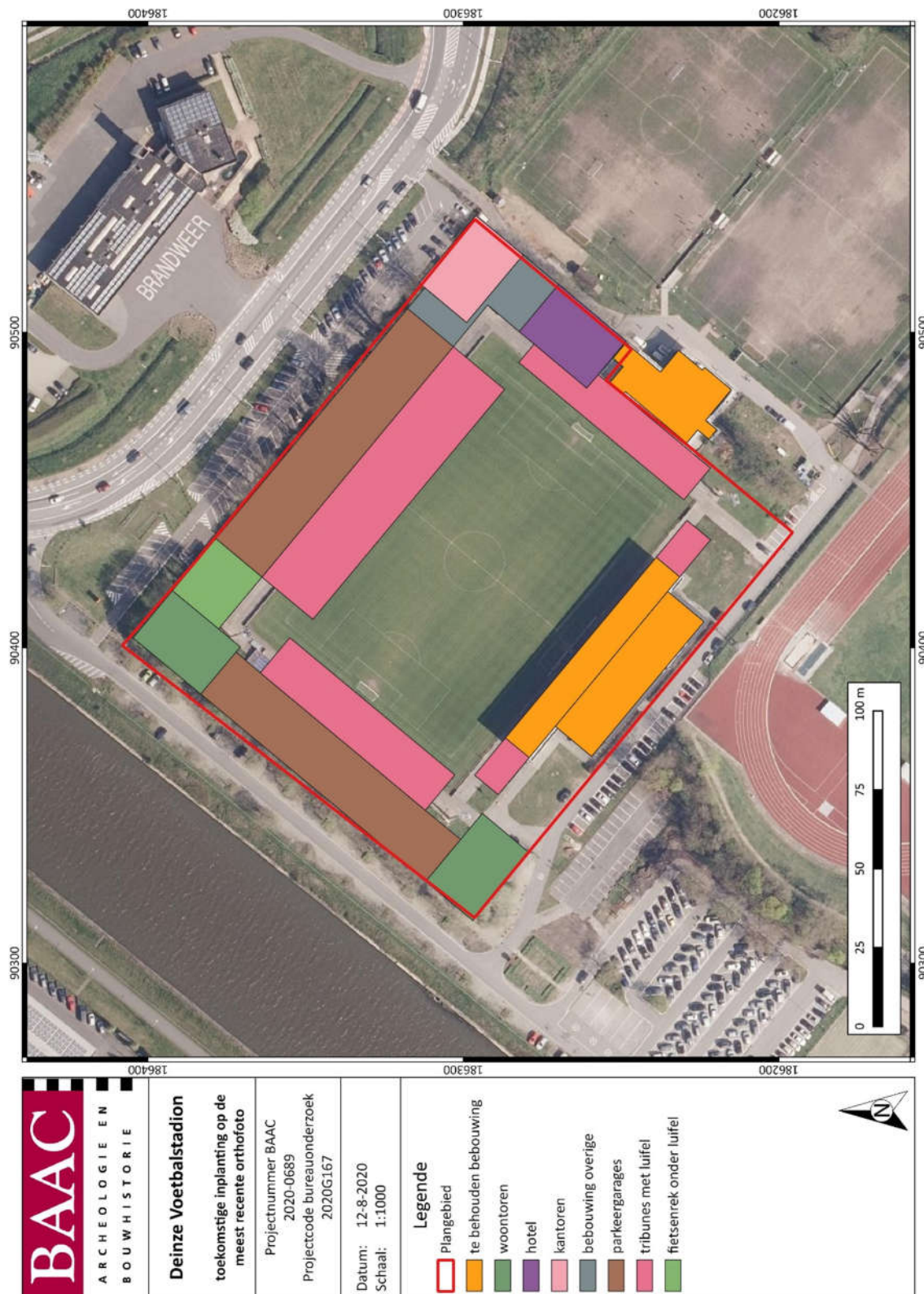
Alle funderingen worden uitgemaakt door betonbalken van variërende afmetingen, steunend op paalfunderingen. De exacte diepte is nog niet gekend, maar deze zullen tot op vaste, dragende, onaangeroerde en vorstvrije grond komen. De balken van de woontorens meten 2,2m op 2,2m en staan in een variërend grid. De funderingen van de verzonken alsook van de bovengrondse parkeergelegenheden bestaan in de centrale zones uit driehoekige betonbalken met zijden van 1,8m. Deze zijn verspreid over 2 rijen met een respectievelijke afstand van 5,6m en 6,8m en een onderlinge afstand tussen de palen van respectievelijk 4,5m en 7m. Aan de buitengevel komt een rij betonbalken van 1,6m op 2,2m met een onderlinge afstand van respectievelijk 1,6m en 3,6m. De funderingsbalken van de tribunes meten 1,6m op 2,2m en staan verspreid in een variërend grid. (Figuur 4) Tussen de funderingen zullen de rioleringen en nutsleidingen worden voorzien.

Het voetbalplein zelf blijft onaangeroerd. De lijnen van het veld zelf schuiven op, maar dit brengt geen ingreep in de bodem met zich mee.

Figuur 3: Inplaningsplan van de toekomstige ingreep⁹

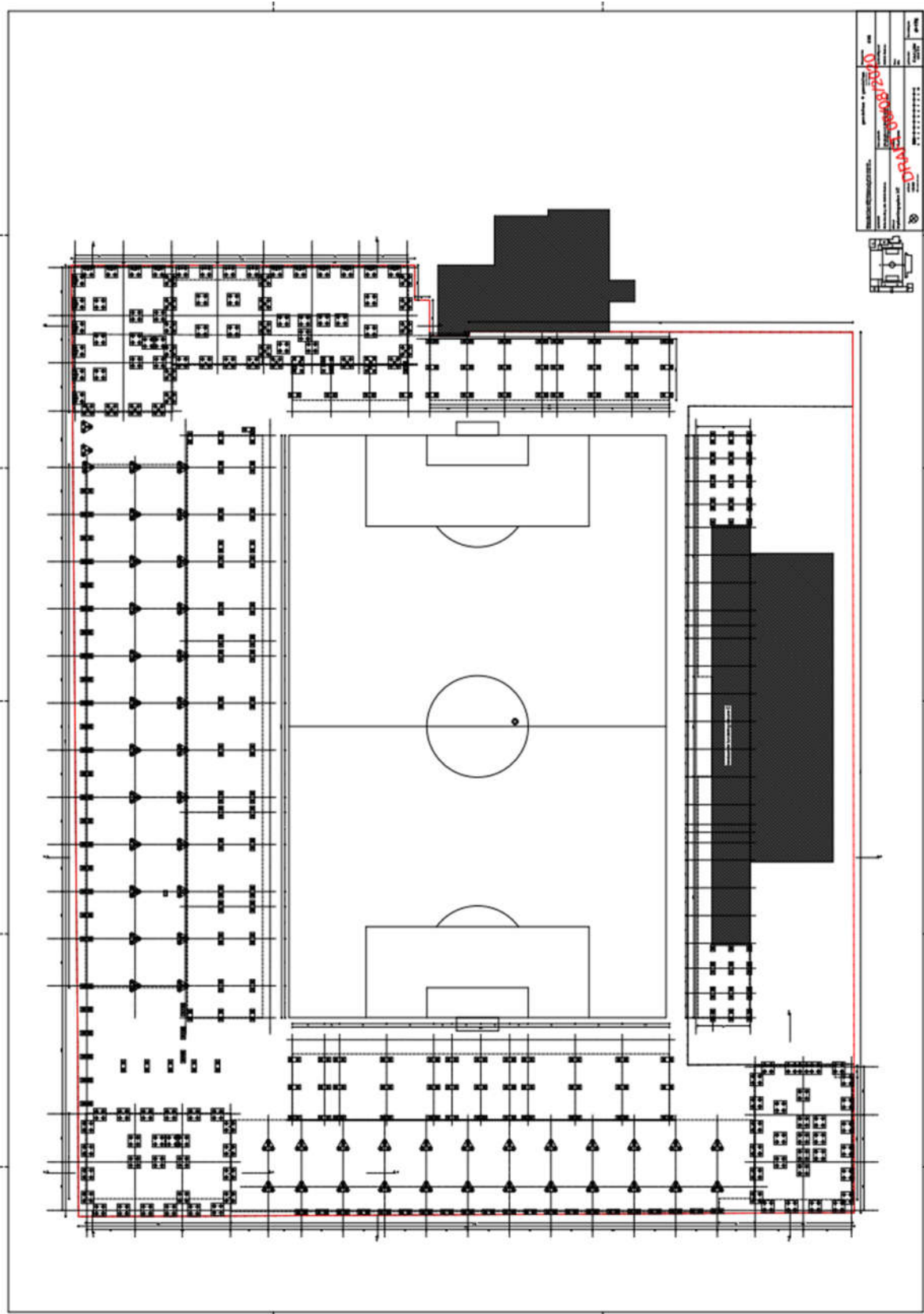
⁹ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

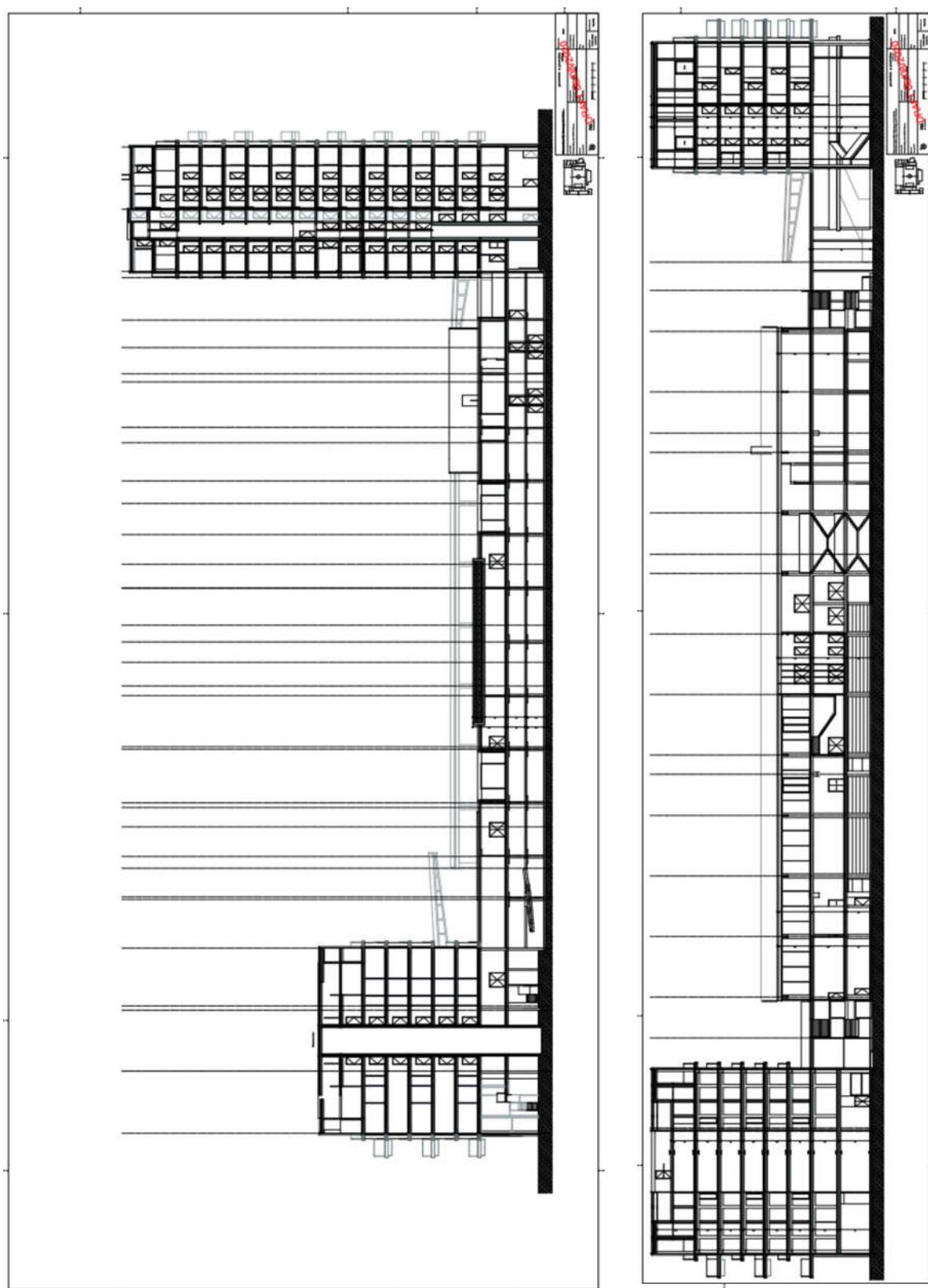
Plan 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting¹⁰ op orthofoto¹¹(digitaal; 1:1; 12.08.2020)

¹⁰ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

¹¹ AGIV 2020e

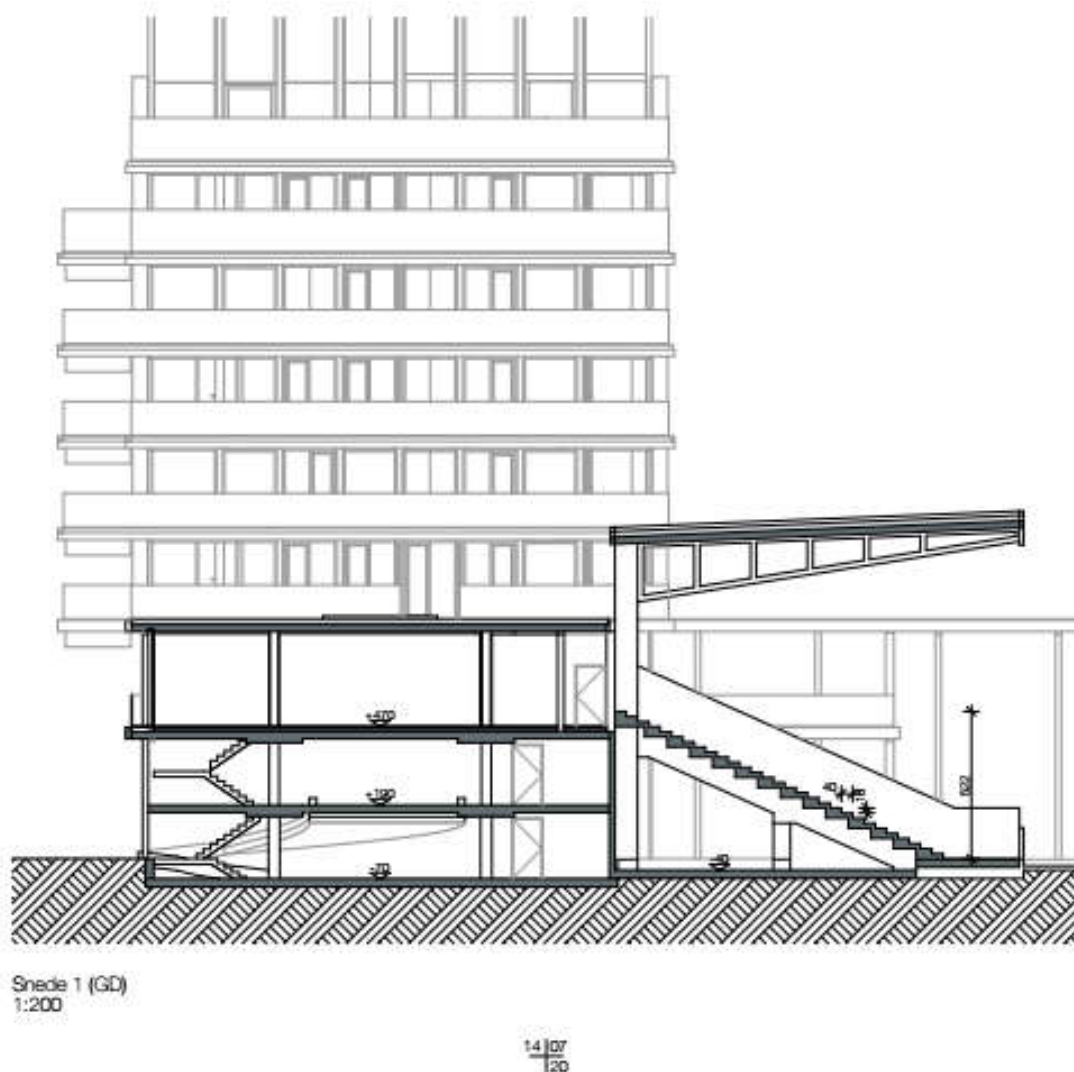
Figuur 4: funderingsplan van de toekomstige ingreep¹²

Figuur 5: Doorsnede van de toekomstige inplanting¹³

¹² Plan aangebracht door de initiatiefnemer

¹³ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 6: Doorsnede van de toekomstige inplanting¹⁴ (verzonken parkeergarage)

Impactanalyse

De vloerplaten van de woontorens, het hotel, de kantoorruimtes en de bovengrondse parkeergarage hebben een dikte van 40cm en zorgen dus, inclusief standaardbuffer van 20cm, voor een verstoring van ca. -60cm. Ter hoogte van de verzonken parkeergarage is de vloerplaat 30cm, maar wordt deze plaatselijk op een diepte van -70cm onder het maaiveld geplaatst, wat resulteert in een verstoring, inclusief standaardbuffer van 20cm, tot -120cm. Ook de toegang tot de tribune die hierop aansluit wordt deels verzonken geplaatst tot op 40cm onder het maaiveld, wat voor een verstoring zal zorgen, inclusief buffer, van -90cm. Hieronder bevinden zich de funderingen bestaande uit betonbalken steunend op funderingspalen, geplaatst in een variërend grid. Tussen de funderingen zullen de rioleringen en nutsleidingen worden voorzien. De exacte diepte van de funderingen is op heden nog niet gekend omdat de stabiliteitsstudie nog niet is afgerond. Deze moet op vaste, dragende, onaangeroerde en vorstvrije grond komen en zal naar schatting zeker meer dan 1,5m bedragen. Het voetbalplein zelf blijft onaangeroerd. De lijnen van het veld zelf schuiven op, maar dit brengt geen ingreep in de bodem met zich mee.

¹⁴ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

1.6 Randvoorwaarden

Vanwege het feit dat het terrein momenteel niet betreden kan worden in verband met gebruik, het voetbalseizoen is immers nog volop bezig, betreft het hier een archeologienota met uitgesteld vooronderzoek. Dit houdt in dat de ingreep in de bodem zoals gesteld in het programma van maatregelen op een later tijdstip zal worden uitgevoerd, na het verkrijgen van de vergunning en einde voetbalseizoen.

2 Bureauonderzoek

2.1 Werkwijze en strategie

2.1.1 Onderzoeksdoelstelling

Een bureauonderzoek kadert binnen een archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem. Het archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek, het vaststellen van de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats, zonder de mogelijk aanwezige archeologische resten wezenlijk aan te tasten. Het bureauonderzoek bereikt het doel van archeologisch vooronderzoek zonder ingreep in de bodem door de studie van gekende of ontsloten informatiebronnen.

2.1.2 Onderzoeksvragen

Volgende onderzoeksvragen zullen in dit bureauonderzoek behandeld worden:

- Wat zijn de gekende archeologische en historische gegevens en welke aanwijzingen bevatten de bestaande bronnen over het archeologische potentieel van het terrein?
- Wat is de impact van de geplande werken?
- Is er via archeologisch onderzoek of waarnemingen op aanpalende of nabijgelegen percelen reeds info beschikbaar over de dikte en de opbouw van het aanwezige bodemarchief?
- Zijn er archeologische waarden aanwezig binnen het onderzoeksterrein?

Indien er archeologische waarden aanwezig zijn binnen het onderzoeksterrein:

- Wat is de aard van deze waarden?
- Wat is de impact van de geplande bodemingrepen op deze waarden?

2.1.3 Methoden en technieken

Het doel van het bureauonderzoek is de formulering van een archeologische verwachting van de onderzoekslocatie. Deze verwachting wordt opgesteld op basis van gekende landschappelijke, geologische, archeologische, historische en geografische bronnen.

Een eerste stap bij het formuleren van een archeologische verwachting voor de onderzoekslocatie is deze te situeren binnen een breder landschappelijk kader. Hierbij wordt beroep gedaan op de gekende geografische en geologische bronnen en kaarten.

Administratieve en geografische kaarten:

- GRB/kadasterkaart
- Topografische kaart
- Orthofoto
- Digitaal hoogtemodel
- Tertiairgeologische kaart
- Quartairgeologische kaart

- Bodemkaart

De basis van de desktopstudie bestaat verder uit een historische studie van de onderzoekslocatie en zijn directe omgeving. Hierbij wordt de gekende archeologische en historische vakliteratuur over de onmiddellijke omgeving van het plangebied geconsulteerd.

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19^e eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten. Een concrete huisgeschiedenis is uit het cartografisch materiaal alleen niet af te leiden. De kaarten kunnen wel ondersteunend werken. Naast de gangbare historische kaarten is ook Cartesius geraadpleegd.¹⁵

Volgende historische kaarten werden opgezocht en geanalyseerd:

- CAI-kaart
- Kaart Jannes I Blaeu
- Ferrariskaart
- Atlas der Buurtwegen
- Poppkaart
- Vandermaelenkaart
- Topografische kaart van België (1884 en 1911)

Er werden geen externe specialisten betrokken bij dit onderzoek en geen wetenschappelijke advisering ingewonnen bij derden.

¹⁵ CARTESIUS 2020

2.2 Assessment

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de beschikbare kennis inzake bodemkunde, geomorfologie, historie, cartografie en archeologie met betrekking tot het plangebied en omgeving. Deze informatie vormt de basis voor de archeologische verwachting van het onderzoeksgebied.

2.2.1 Landschappelijk kader

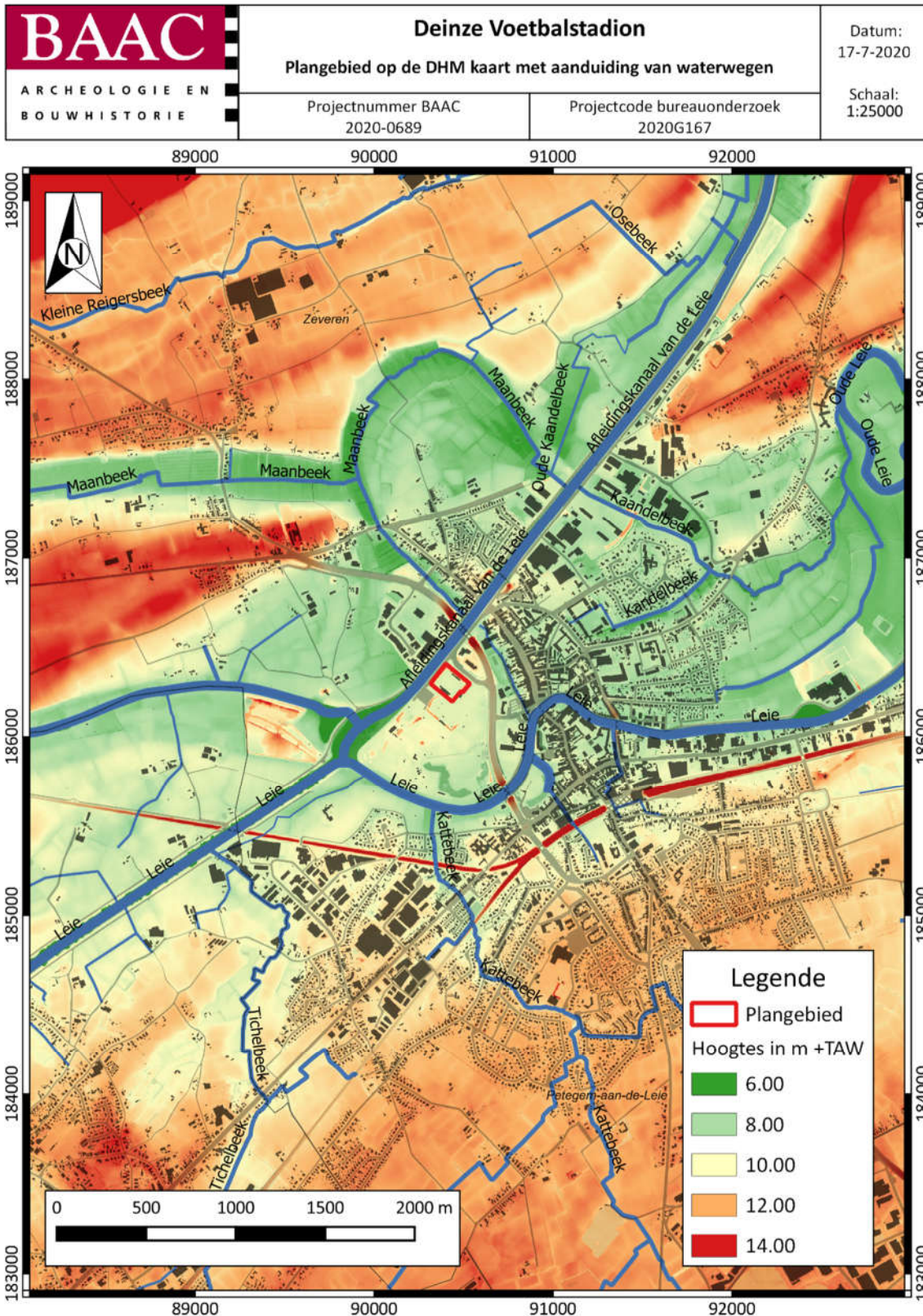
Topografische situering

De exacte locatie van het plangebied is weergegeven op Plan 1 en Plan 2. Het plangebied Deinze, Voetbalstadion is gelegen aan de Stadionlaan, parallel met het afleidingskanaal van de Leie, ten noorden van de Brielmeersen en ten zuidwesten van het stadscentrum. De nabije omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door verschillende antropogene ingrepen waaronder het voetbalveld met bijhorende tribune en kantine, maar ook het Schipdonkkanaal en de aanleg van het recreatiedomein.

Het reliëf voor Deinze en omgeving is relatief vlak, met ca. 6,00m tot 8,00m +TAW in de alluviale valleien, ca. 9,00m tot 14,00m +TAW ter hoogte van de zwakke kouterruggen en depressies, en tot ca. 20,00m +TAW ter hoogte van de stuifzandkoppen van de zandruggen.¹⁶ De nabije omgeving rond het projectgebied bevindt zich volgens het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) tussen 9,00m en 9,50m +TAW.

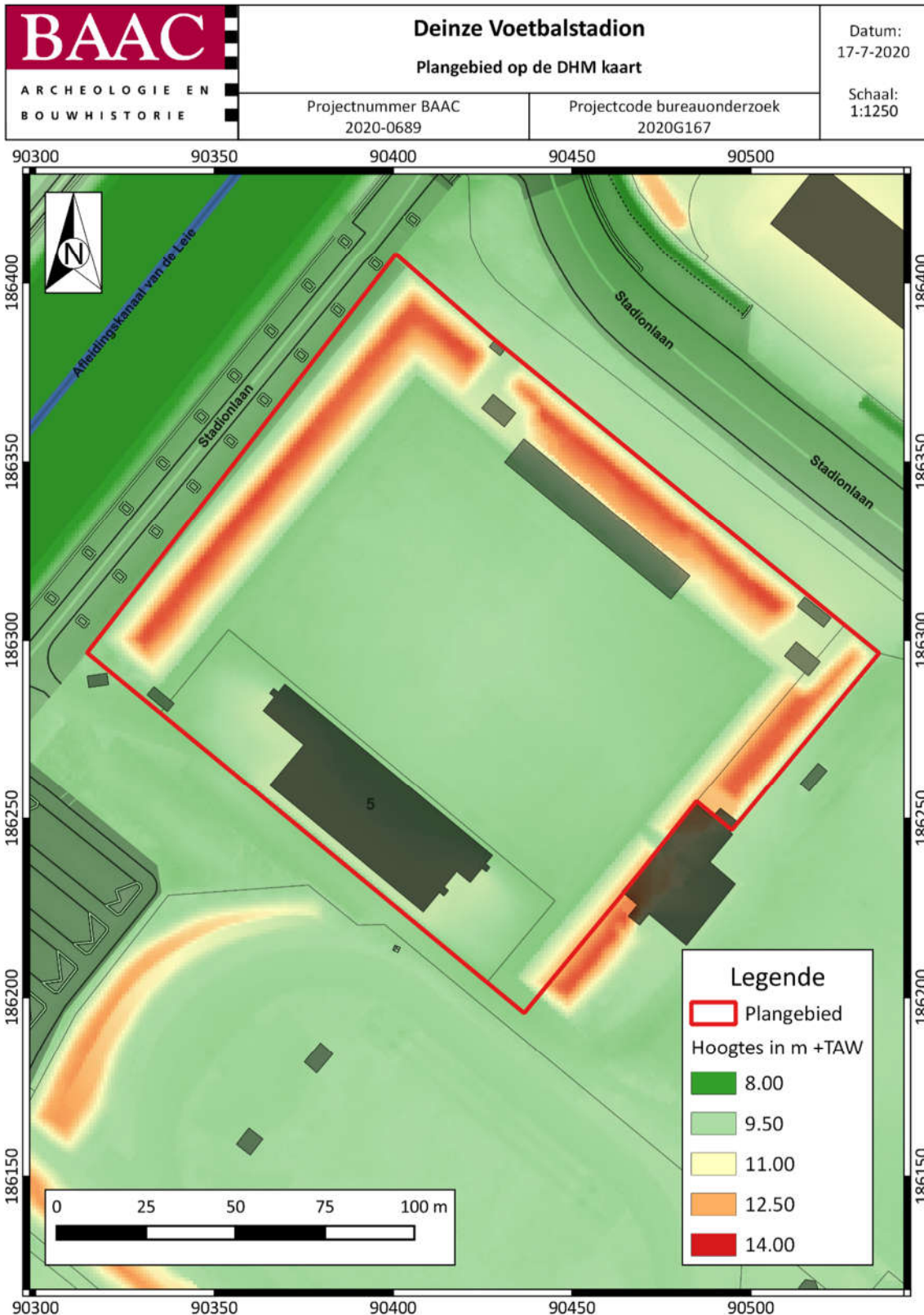
De topografie rondom het plangebied wordt sterk bepaald door de historische vorming van de Leievlaakte, een erg dynamisch landschap (zie Figuur 7). Zo is het plangebied vermoedelijk gelegen ter hoogte van een zwakke oeverwal ten westen van één van de Holocene meanders van de Leie. Deze locatie is een iets hogere vlakte gelegen nabij de rivierbedding, een uitstekende locatie voor bijvoorbeeld extractiekampen, niet-residentiële kampen die men tijdelijk als uitvalsbasis gebruikte tijdens de prehistorie. Werkelijke nederzettingen uit die periode bevinden zich hoger gelegen in het landschap, mogelijk ter hoogte van de westelijke rivierduin, gevormd door de laat-glaciale meander.

¹⁶ IOE 2020: Kantons Deinze en Nazareth (126624)

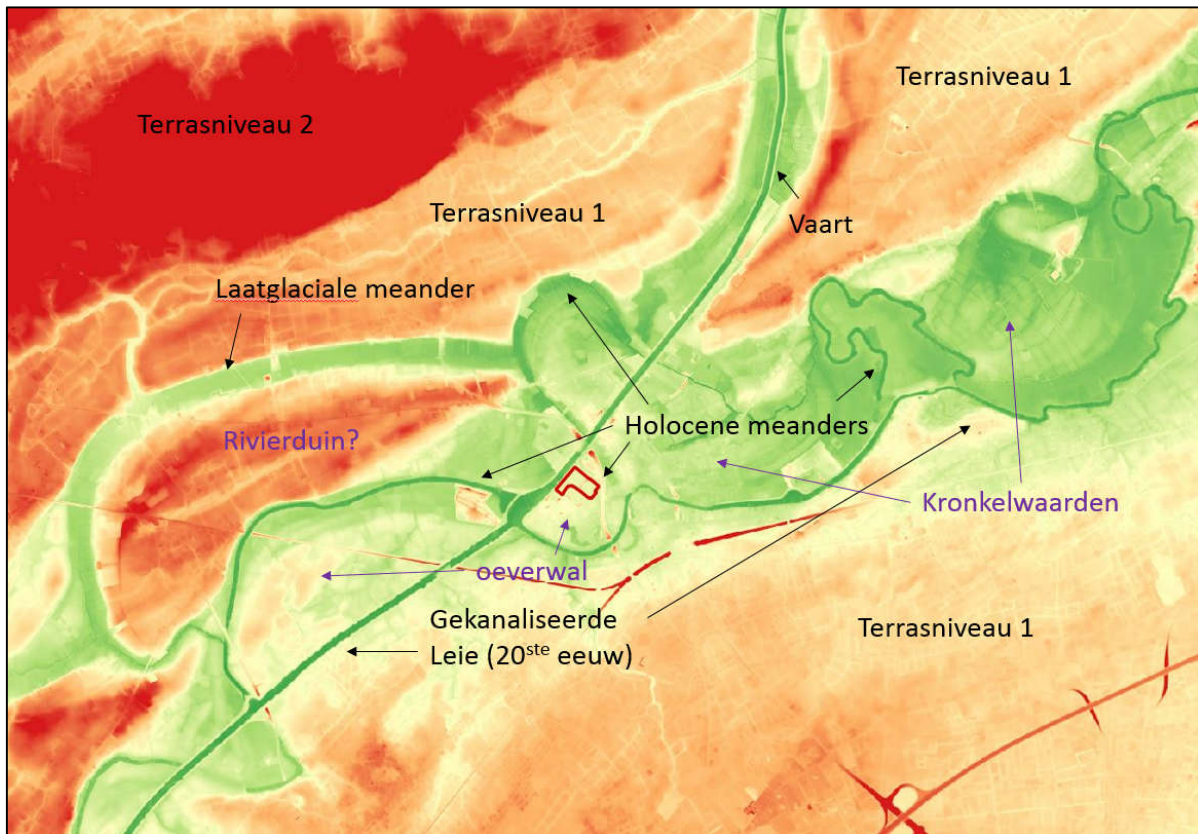
Plan 4: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM)¹⁷ met waterwegen (digitaal; 1:1; 17.07.2020)

¹⁷ AGIV 2020a

Plan 5: Plangebied en hoogteverloop op het DHM¹⁸ (digitaal; 1:1; 17.07.2020)

¹⁸ AGIV 2020a

Figuur 7: DHM met interpretatie van de alluviale Leievlaakte rondom het plangebied¹⁹

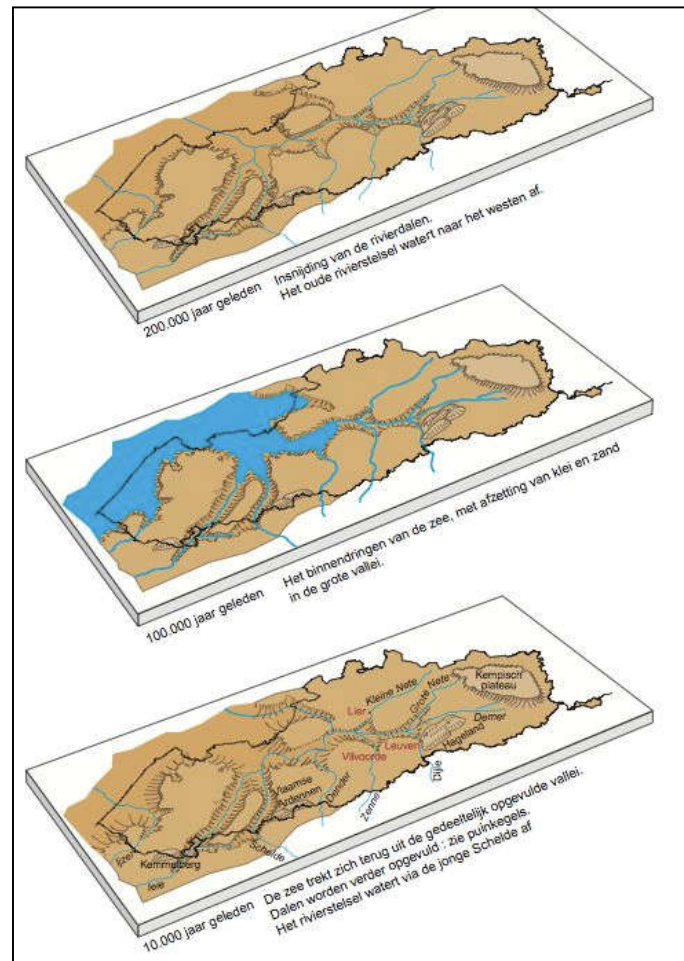
Landschappelijke situering

In geomorfologisch opzicht bevindt het plangebied zich in de zuidelijke uitloper van de Vlaamse Vallei en op de dalbodem van de paleovallei van de Leie.²⁰ De vallei van de Leie vormt een uitloper van de Vlaamse Vallei (Figuur 8). Dit is een depressie (in feite een complex van deels bedolven thalwegen) die door fluviatiele processen is uitgeschuurd vanaf het midden-cromerien en in de loop van het weichselien opgevuld is geraakt. De dikte van dit opvulpakket kan tot 25 m bedragen. In het laat-pleistoceen (130.000-11.650 BP) werd de Vlaamse Vallei in haar definitieve vorm uitgeschuurd. Het diepste punt van deze uitschuring werd bereikt op de overgang van het eemien (130.000-117.000 BP) naar het weichselien (117.000 BP-11.650 BP). In deze periode waren de Leie en de Schelde meanderende rivieren met een sterk veranderende loop. In het weichselien werd het klimaat kouder en verkregen de rivieren als gevolg hiervan een vlechtend geulenpatroon (Figuur 9).²¹

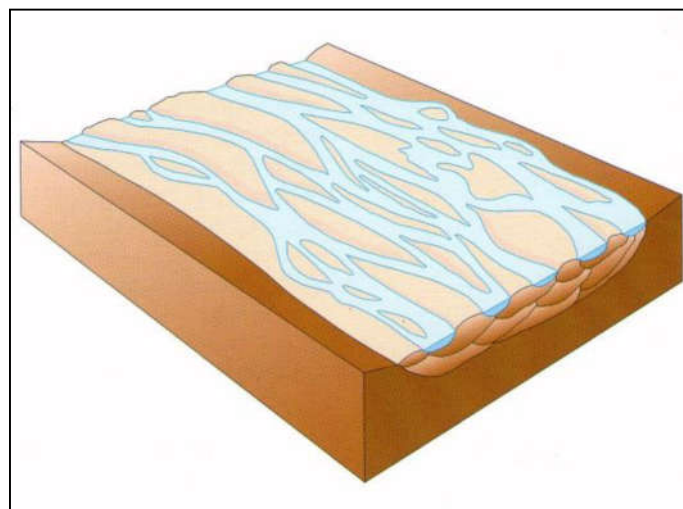
¹⁹ VAN DER DOOREN 2018

²⁰ DE MOOR & MOSTAERT 1993

²¹ DE MOOR G., VERMEIRE S. 1999

Figuur 8: De vorming van de Vlaamse Vallei in de loop van het pleistocene.²²

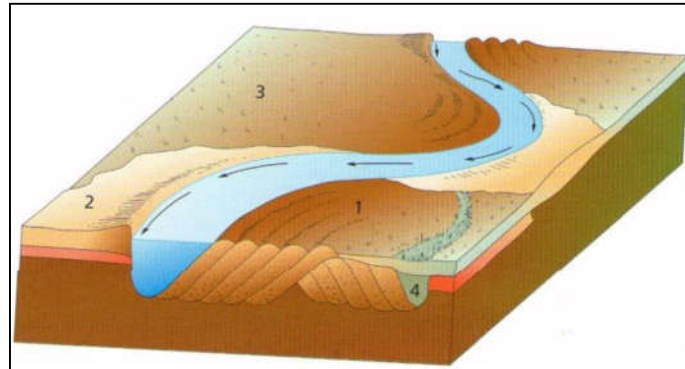

Figuur 9: Schematische voorstelling van een vlechtend geulenpatroon, zoals dit in de Vlaamse Vallei bestond in het weichseliaan.²³

²² CARTOGIS 1999

²³ VAN STRYDONCK et al. 2000

Tijdens de lente werd door het smeltwater zand en leem afgezet over de ganse breedte van de vallei (fluvioperiglaciaire afzettingen). Tijdens de daaropvolgende zomer nam het debiet af en trok het water zich terug naar het hoofdstroomgebied. In de actieve geulen werd nog steeds zand afgezet, terwijl in de depressies in de valleivlakte leem sedimenteerde. Tijdens het Laatglaciaal (de laatste fase van het weichselien, 14.640-11.650 BP) en in het holoceen (11.650 BP tot nu) verbeterde het klimaat opnieuw en verkregen de Leie en Schelde opnieuw een meanderend patroon (Figuur 10). Het huidige oppervlak valt dan ook grotendeels samen met dat van de laatste fluvioperiglaciaire afzettingen uit het weichseliaan. De rivieren sneden zich vanop dat niveau in, waardoor een laagterras ontstond. Later werden deze Vroeg-holocene dalen weer gedeeltelijk opgevuld met alluviale afzettingen.²⁴

Figuur 10: Schematische voorstelling van een meanderend rivierenpatroon, zoals dit bestond in de vallei van de Leie vanaf het Laatglaciaal.²⁵ - 1: Kronkelwaarden (binnenkant van de rivierbocht), 2: Oeverwal (buitenkant van de rivierbocht), 3: Komgronden, 4: Oude, verlande riviermeander.

De topografie van de Vlaamse Vallei wordt deels bepaald door tertiaire getuigenheuvels die in de ondergrond aanwezig zijn. Tevens komt op het laagterras een microreliëf voor dat is gevormd door eolische dekzanden en boreale stuifzandduinen. Daarnaast zijn lokaal ook niet-geërodeerde restanten van de verwilderde fluvioperiglaciaire, pre-holocene dalbodem aanwezig in de vorm van donken. Het laagterras wordt ontwaterd door een complex van beekjes waarvan het grootste deel afwatert in de richting van de Leie of de Schelde²⁶.

Tijdens het laatglaciaal (de laatste fase van het weichselien, 14.640-11.650 BP) en in het holoceen (11.650 BP tot nu) verbeterde het klimaat en verkreeg de Leie opnieuw een meanderend patroon. In deze periode heeft zij zich als een *underfit river* ingesneden in de brede vallei. Heden ten dage heeft de rivier een breedte van enkele tientallen meter en slingert zij zich met grote meandervormige kronkels doorheen de valleibodem. Vanaf de jaren '50 werd de bovenloop van de Leie steeds meer rechtgetrokken in het kader van een grootschalig moderniseringsprogramma dat de waterafvoer moest verbeteren en de rivier bevaarbaar maken voor grotere schepen. Hierbij werd de rivier in verregaande mate rechtgetrokken, waarbij dijken werden aangelegd, oevers verstevigd en oude meanders afgesneden. In de wijdere omgeving van het plangebied zijn een aantal dergelijke afgesneden meanders aanwezig. Als gevolg hiervan werd het historische landschapspatroon deels weggevaagd en werden veel van de oorspronkelijke gras- en meerslanden opgehoogd voor landbouw, industrie en bewoning.²⁷

²⁴ DE MOOR G., VERMEIRE S. 1999

²⁵ VAN STRYDONCK et al. 2000

²⁶ DE MOOR G., VERMEIRE S. 1999

²⁷ DE MOOR 1997

Paleogeen en neogeen (tertiair)²⁸

De omgeving van het plangebied wordt gekenmerkt door afzettingen van het Lid van Aalbeke, onderdeel van de Formatie van Kortrijk. Naast het Lid van Aalbeke wordt deze mariene afzetting ingedeeld in het Lid van Moen, het Lid van Saint-Maur en het Lid van Mont-Héribu. De formatie bestaat hoofdzakelijk uit kleiige sedimenten met weinig macrofossielen. De Formatie kan een dikte van meer dan 100 m bereiken en rust op de Groep van Landen.

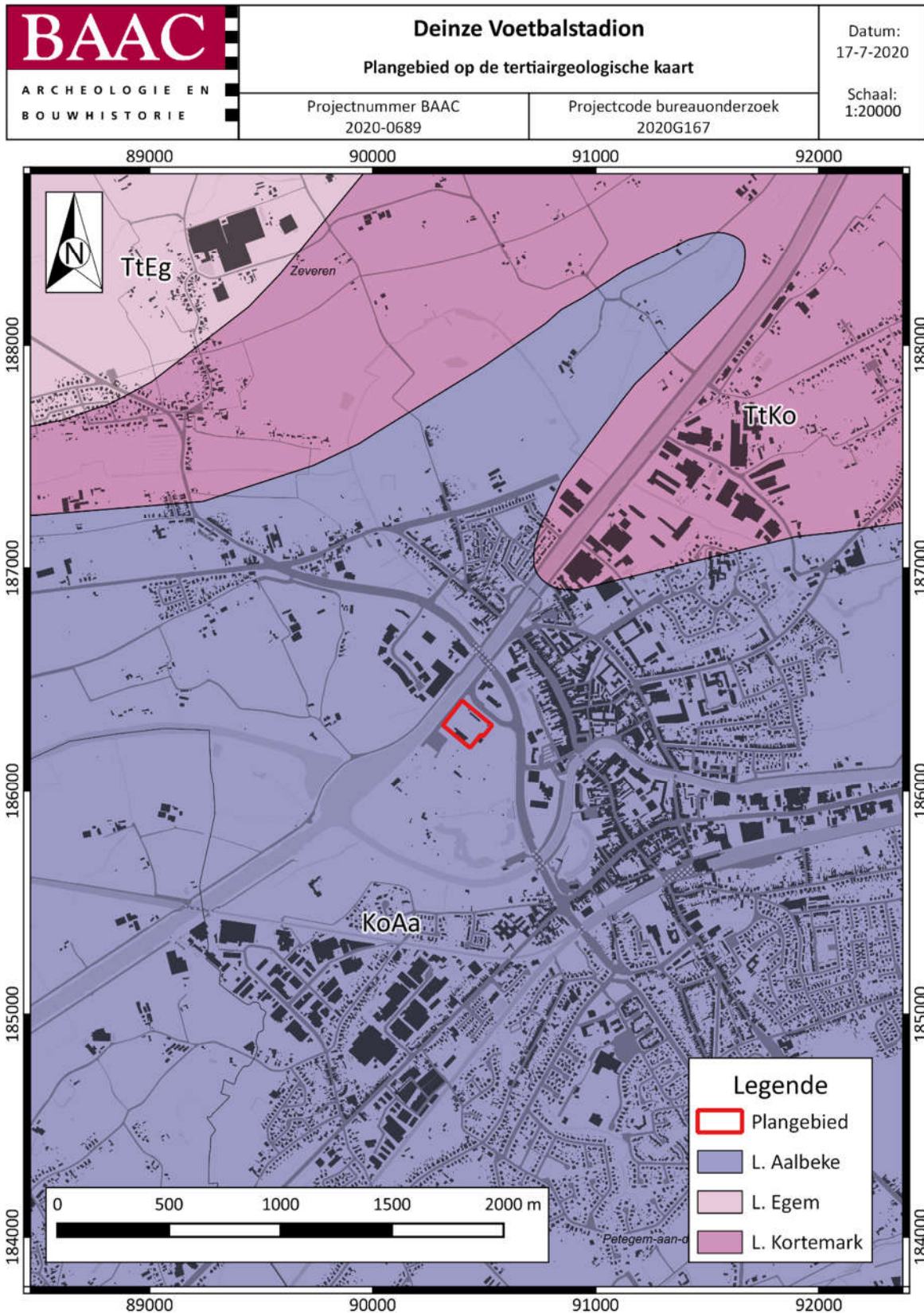
Het Lid van Aalbeke is een grijze, eerder plastische klei, soms met fossielen, zandsteenconcreties en laagjes grijs zand.

Quartaair²⁹

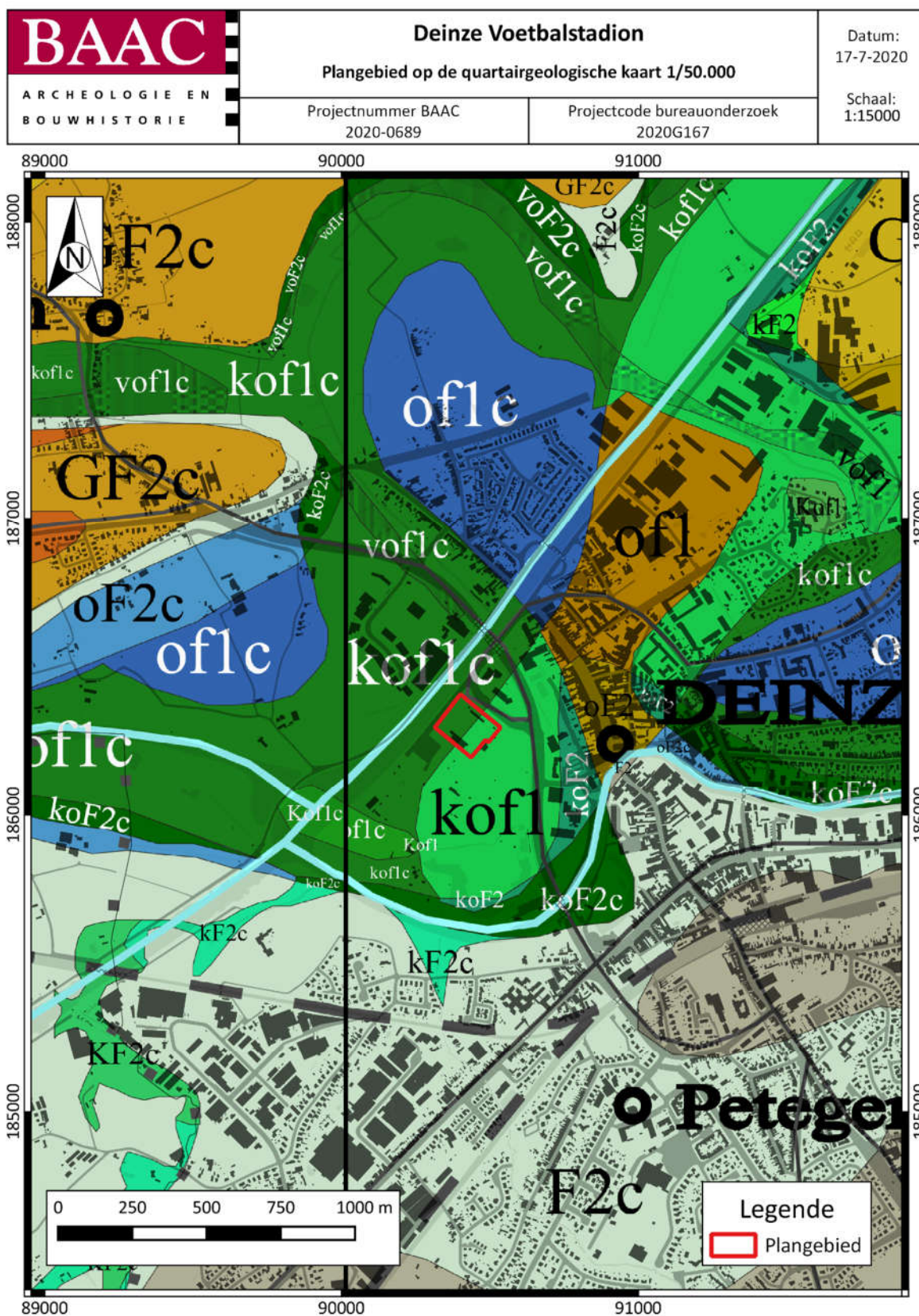
Op de quartairgeologische kaart 1:50.000 is het plangebied gekarteerd als kof1 en kof1c. Dit is kleiig facies uit het holoceen op een organisch-klastisch complex uit het tardiglacieel holoceen complex. Daaronder bevindt zich lemig fluvioperiglaciaal lithosoom bovenop zandig fluvioperiglaciaal lithosoom uit het Weichseliaan. In het noordwesten staat het plangebied gekarteerd als kof1c of kl kleiig facies op organisch-klastisch complex op lemig-, op zandig fluvioperiglaciaal lithosoom op fijn facies. In het noordwesten bevindt zich onderaan nog fijn facies uit het eemiaan.

²⁸ DE GEYTER 1999

²⁹ DE MOOR 1997

³⁰ DOV VLAANDEREN 2020c

³¹ DOV VLAANDEREN 2020d

Profieltype

kofl = kofF

k op o op f op F

kleig facies op organisch-klastisch complex op lemig-, op zandig fluvioperiglaciaal lithosoom

Eenheden op kaartblad 21

- k Kleig facies
- K Zandig facies
- v Venig facies
- 'v Kleig laag op veen
- δ Stui/zanden
- o Organisch-klastisch complex
- D Eolisch dekzandfacies
- f Lemig fluvioperiglaciaal facies
- F Zandig fluvioperiglaciaal facies
- n Niveo-eolisch, lemig facies
- g Niveo-fluviaal, lemig facies
- G Niveo-fluviaal, zandig facies
- c Lemig facies (alluviaal)
- E Zandig facies
- h Lemig facies
- H Zandig facies
- Y Fluvioperiglaciaal zandig grint

	Continentaal	Marin	Diachroon
Holoceen	k, K, 'v, ð		h, II
Tardiglaciaal holoceen complex	o		
Boven - Weichseliaan	D		
Weichseliaan	F, f, n, g, G		
Femiaan	c, C	E	
Pré-Saaliaan	Y		

Samengestelde gevectoriseerde Quartairgeologische Profieltypekaart van Vlaanderen 1/50.000 (VPO, 2017), op basis van de 'De Moor, G., Van De Velde, D., Lootens, M. & Meert, L., 1996. Quartairgeologische kaart [van België, Vlaams Gewest]. Tielt, kaartblad 21. 1/50.000. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Bestuur Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.' en informatie uit 'De Moor, G., Van De Velde, D. & Meert, L., 1997. Toelichting bij de Quartairgeologische kaart [van België, Vlaams Gewest]. kaartblad 21, Tielt [1/50.000]. Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel, 97 p.'

Profieltype

koflc = kofFc

k op o op f op F op c

kleig facies op organisch-klastisch complex op lemig-, op zandig fluvioperiglaciaal lithosoom op fijn facies

Eenheden op kaartblad 21

- k Kleig facies
- K Zandig facies
- v Venig facies
- 'v Kleig laag op veen
- δ Stui/zanden
- o Organisch-klastisch complex
- D Eolisch dekzandfacies
- f Lemig fluvioperiglaciaal facies
- F Zandig fluvioperiglaciaal facies
- n Niveo-eolisch, lemig facies
- g Niveo-fluviaal, lemig facies
- G Niveo-fluviaal, zandig facies
- c Lemig facies (alluviaal)
- E Zandig facies
- h Lemig facies
- H Zandig facies
- Y Fluvioperiglaciaal zandig grint

	Continentaal	Marin	Diachroon
Holoceen	k, K, 'v, ð		h, II
Tardiglaciaal holoceen complex	o		
Boven - Weichseliaan	D		
Weichseliaan	F, f, n, g, G		
Femiaan	c, C	E	
Pré-Saaliaan	Y		

Samengestelde gevectoriseerde Quartairgeologische Profieltypekaart van Vlaanderen 1/50.000 (VPO, 2017), op basis van de 'De Moor, G., Van De Velde, D., Lootens, M. & Meert, L., 1996. Quartairgeologische kaart [van België, Vlaams Gewest]. Tielt, kaartblad 21. 1/50.000. Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Bestuur Natuurlijke Rijkdommen en Energie, Brussel.' en informatie uit 'De Moor, G., Van De Velde, D. & Meert, L., 1997. Toelichting bij de Quartairgeologische kaart [van België, Vlaams Gewest]. kaartblad 21, Tielt [1/50.000]. Vlaamse Overheid, Dienst Natuurlijke Rijkdommen, Brussel, 97 p.'

Figuur 11: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied³²

³² DOV VLAANDEREN 2020d

Bodem

Op de bodemkaart van Vlaanderen is de bodem in het plangebied gekarteerd als opgehoogde gronden (ON), vochtige zandgronden (Ldcz), natte zandleem (Lepz) en natte klei (Eepz).

ON: Opgehoogde gronden zijn antropogeen van aard. De bodem werd hier kunstmatig opgeworpen.

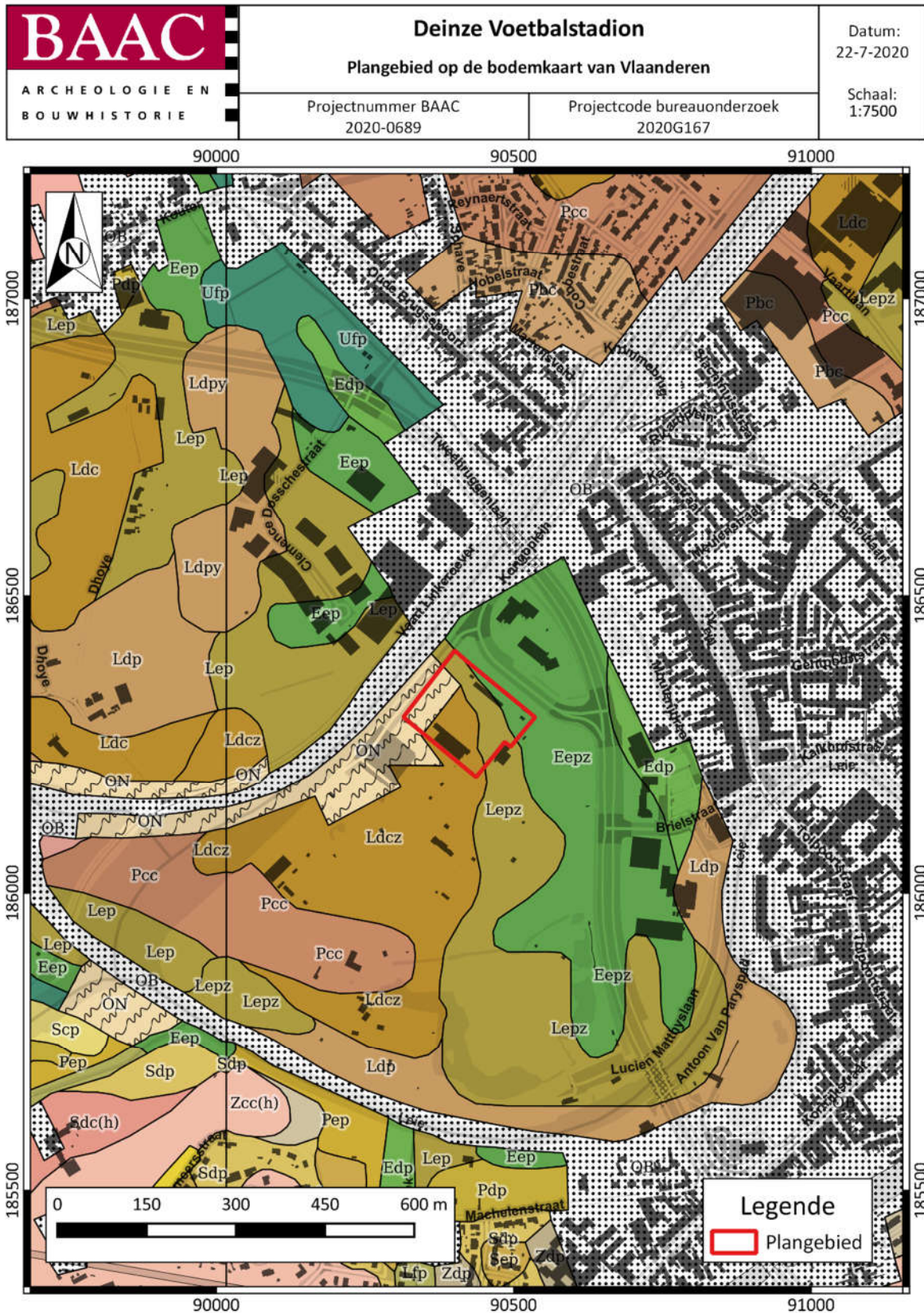
Ldcz: Matig natte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B horizont. Deze bodems zijn matig nat, matig gleyig, met een sterk gevlekte textuur bij lemige sedimenten en een verbrokkelde textuur B bij zandige sedimenten. De sedimenten worden lichter of grover in de diepte.

Lepz: Natte zandleembodem zonder profiel, een nat sterk gleyige bodem met reductiehorizont. De sedimenten worden lichter of grover in de diepte.

Eepz: Sterk gleyige kleibodem zonder profiel. De sedimenten worden lichter of grover in de diepte.

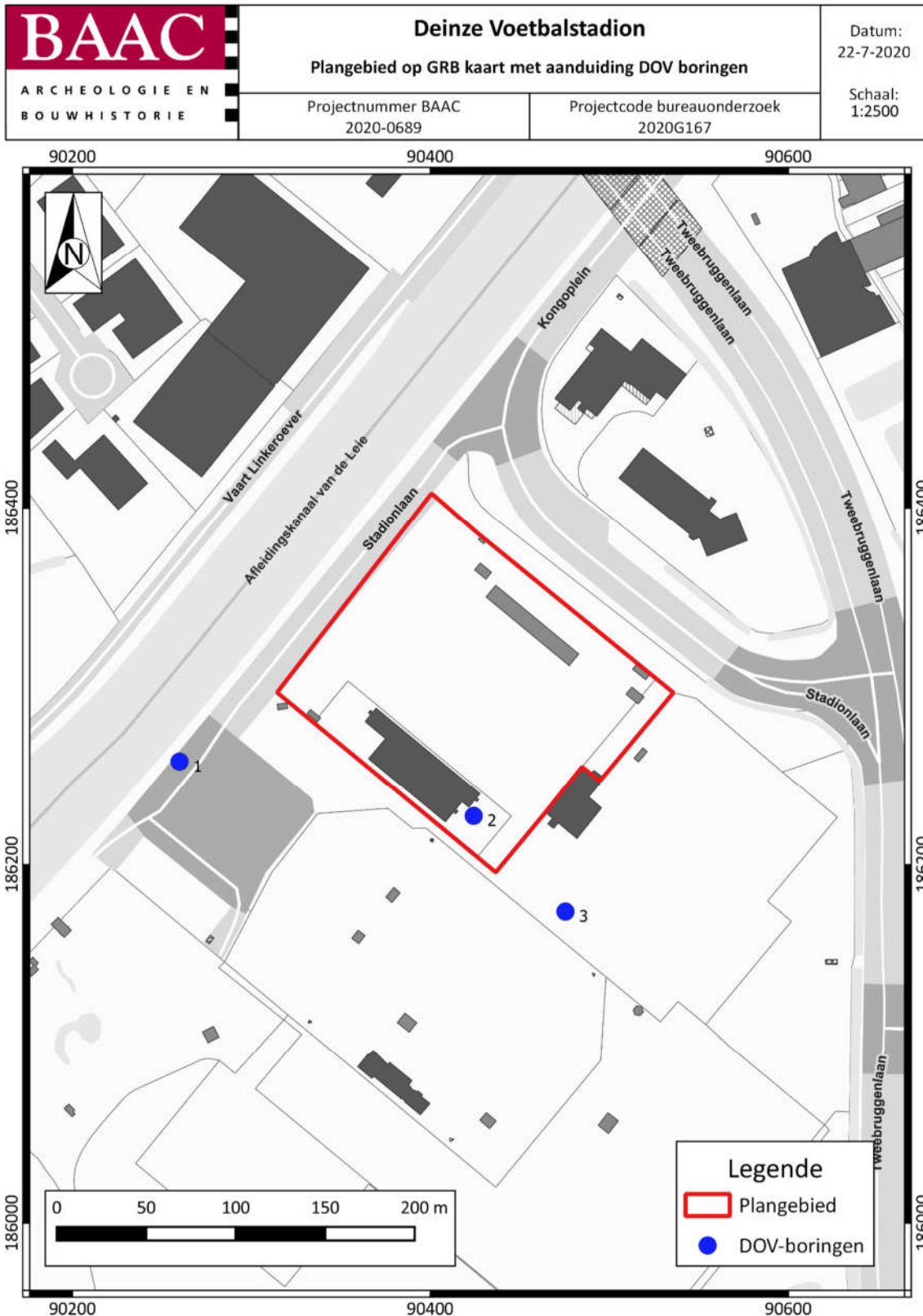
Ter hoogte van het plangebied werden in de Databank Ondergrond Vlaanderen een drietal boringen teruggevonden. Boring 1 dateert uit 2017 en bereikte een diepte van 18 m. Boring 2 dateert uit 2017 en bereikte een diepte van 14 m. Boring 3 dateert uit 1971 en bereikte een diepte van 7 m. Boring 2 bevatte geen uitgebreide lithografische beschrijving en kon dan ook niet goed geïnterpreteerd worden binnen het kader van deze bureaustudie. In boring 1 werd in de eerste 7 m de oeverwal en kronkelwaard gedocumenteerd, vanaf 7 m tot 16,5 m werden verschillende laat-glaciale geulencomplexen aangetroffen, waarna het tertiair werd gedocumenteerd. In boring 3 werd in eerste instantie de oeverwal aangetroffen, waarna holocene geulopvulling. De boorverslagen werden opgenomen als bijlage.³³ Deze informatie sluit nauw aan bij de geomorfologische gegevens, topografische interpretatie en bodemkundige interpretatie die het plangebied situeren binnen het erg dynamisch landschap van de Leievallei.

³³ DOV VLAANDEREN 2020a

Plan 8: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen³⁴ (digitaal; 1:20.000; 22.07.2020)

³⁴ DOV VLAANDEREN 2020b

Plan 9: Plangebied op de GRB³⁵ met aanduiding van DOV-boringen³⁶ (digitaal; 1:250; 22.07.2020)

³⁵ AGIV 2020b

³⁶ DOV VLAANDEREN 2020e

2.2.2 Historisch kader

Het plangebied ligt net ten zuidwesten van het centrum van de stad Deinze. Deze stad aan de Leie dateert volgens de oudste bronnen uit de 11de eeuw (handschrift van de Vita Popponis). En wordt voor het eerst vermeld als “*Dhunasa*”, wat meander betekent. In deze tekst wordt verwezen naar een kerk, gelegen op de noordelijke Leieoever, maar tot op heden zijn hier geen restanten van teruggevonden. Algemeen kan gesteld worden dat nog maar weinig gegevens bekend zijn over het pre-middeleeuws Deinze. De oudste archeologische vondsten (silexartefacten) dateren uit de steentijd. Ook bij baggerwerken in de Leie uit 1974-1976 werden verschillende vuurstenen artefacten aangetroffen, onder andere een spits uit de Tjongercultuur die opklimt tot 10.000 à 7.500 voor Chr. Naast vondsten uit de prehistorie werd ook heel wat Gallo-Romeins materiaal aangetroffen daterende uit de 1e tot de 3e eeuw. Het middeleeuws aardewerk laat dan weer een aanzienlijke bevolkingsgroei en drukke handelsactiviteiten aan de Leie vermoeden. Tijdens opgravingen in het stadcentrum in 2009-2012 werd voor het eerst een indicatie voor ijzertijdbewoning aangetroffen.³⁷

Volgens A. Cassiman, bouwhistorica, is de stad gegroeid uit een kern van hofsteden rondom een plein op een kleine zandige verhevenheid bij de Leie, met ten noorden gemeenschappelijke akkers op de kouterrug en omliggende Leiemeersen. De gunstige ligging bij de Leie en het kruispunt van de heerbanen (Oudenaarde-Brugge en Gent-Kortrijk) zorgden voor een verdere ontwikkeling tot handelsstad. In de 13^e eeuw had Deinze reeds het statuut van een stad met eigen keure en omwallingsrecht. Door de bewerking van wol werd Deinze in de 14^e eeuw een bloeiend economisch centrum. Heel wat uitgeweken Gentse wevers kwamen zich hier vestigen wat de haat van de Gentenaars opwekte. Mede door de strategische ligging en de concurrentiële positie werd de stad dan ook verschillende malen aangevallen en door brand vernield gedurende de 14^e en 15^e eeuw. In de 16^e eeuw werd de stad vervolgens het slachtoffer van de Geuzen en de beeldenstorm, in de 17^e eeuw had het te lijden onder de veroveringstochten van Lodewijk XIV. Maar ondanks alle vernielingen kon Deinze zich alsnog als ambachts- en handelscentrum ontwikkelen met zijn wekelijkse markt en drie jaarmarkten.³⁸

Tot aan de vroege middeleeuwen werd het natuurlandschap rond Deinze gekenmerkt door overwegend loofbos, het maakte deel uit van het zogenaamde “*Scheldeholt*”, in de 13^e-eeuwse teksten spreekt men over het “*Scheldeveld*”. Het bos degradeerde op de zandgronden tot heide met laag struikgewas. De oudste cultuurgronden komen voor ter hoogte van de goed gedraineerde hoger gelegen kouterruggen die gelijklopen met de rivieren. Door de toenemende bevolking in de loop van de 10de-13^e eeuw werd de druk op het natuurlandschap steeds groter en startte men ook met de ontginning van minder goed gedraineerde gronden. Dit werd gestimuleerd door onder meer de grote abdijen uit het Gentse en lokale heren en stedelingen.³⁹

In de 18^e eeuw werden naast de reeds bloeiende huisnijverheid van linnen en vlas ook verscheidene jeneverstokerijen en brouwerijen opgericht. Daarnaast werd de stad ook gekenmerkt door huidevetters en leerbewerkeren. Ter bevordering van de handel werd dan ook heel wat ingezet op vernieuwing van infrastructuur. Met de Franse Revolutie werden verschillende kloosterdomeinen verkocht en verkaveld, met nieuwe woonwijken in het oostelijk stadsgedeelte tot gevolg. Na het slopen van de stadspoort en afschaffing van het tolrecht kwam nog een nieuwe woonwijk rond de spoorlijn Gent-Kortrijk uit 1839. Door de aanleg van het Schipdonkkanaal bleef de noordelijke uitbouw van de stad eerder beperkt. Het kanaal trok wel heel wat nieuwe industrie naar de stad. Wat nodig was, na de economische crisis uit de jaren 1830-1840 die de ondergang betekende voor de huisnijverheid. In 1848 werd “*Atelier de Deinse*” opgericht een zijdebedrijf, tijdens de jaren 1870 werden verschillende

³⁷ IOE 2020: Deinze (121368); IOE 2020: Historische stadskern van Deinze (140018)

³⁸ IOE 2020: Deinze (121368)

³⁹ IOE 2020: Kantons Deinze en Nazareth (126624)

maalterijen en tabaksindustrieën ingevoerd en in 1887 de eerste kinderrijtuigfabriek. Dit alles betekende de start voor een bloeiende industrie tot ver in de 20^e eeuw.⁴⁰

Gezien de strategische ligging, kreeg de stad het ook tijdens de wereldoorlogen zwaar te verduren. Bij de wederopbouw na de Eerste Wereldoorlog kreeg de stad dan ook een nieuw uitzicht. De meeste huizen op de Markt en aan de Knok verdwenen, enkele brede lanen werden aangelegd met moderne woningen en een nieuwe Leiebrug. Ook na de Tweede Wereldoorlog werd deze tendens verdergezet. Vandaag is Deinze nog steeds een belangrijk handels- en industrie centrum met een belangrijke onderwijs- en verzorgingsfunctie voor de hele regio.⁴¹

2.2.3 Cartografische bronnen

Een bijkomende belangrijke bron van informatie is het historisch kaartmateriaal. Op basis van deze oude kaarten kan een beeld worden gegeven van de evolutie van de bebouwing in het plangebied door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts kan opgepikt worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen. Bovendien is de afwezigheid van bebouwing op deze kaarten geen garantie dat er niets geweest is. In de beginperiode van de cartografie werden voornamelijk grotere nederzettingen en belangrijke bouwwerken zoals stadsomwallingen, kerken, kloosters en kastelen weergegeven en was er geen of weinig aandacht voor de burgerlijke architectuur. Het was vaak niet de bedoeling om de huizen in detail of juist weer te geven. Pas vanaf de 19^e eeuw verschijnen de eerste gedetailleerde kadasterkaarten. Een concrete huisgeschiedenis is uit het cartografisch materiaal alleen niet af te leiden. De kaarten kunnen wel ondersteunend werken.

Blaeu (1596-1673)

Dit stadszicht dateert uit 1649 en is vermoedelijk een kopie aan de hand van Joannes I Blaeu naar een origineel van Sanderus (Figuur 12).⁴² Op de kaart is te zien hoe het plangebied gelegen is in het meersen gebied ten westen van de stadsomwalling en buiten de bewoningskern valt. Er is geen aanwijzing voor enig specifiek landgebruik.

Ferraris (1771-1778)

Op de Ferrariskaart⁴³ (Plan 10) is te zien dat het plangebied ingekleurd wordt als weiland. Net ten zuiden van het plangebied ligt akkerland en kreupelbos, die wellicht toebehoren aan een klein nabijgelegen boerderijtje. Van het Schipdonkkanaal is nog geen sprake, enkel de Leie bocht ten oosten van het plangebied en een kleine waterloop die het historische centrum van de stad scheidt van het drassige weideland ten westen van de stad. De achttvormige structuur ten zuiden van het plangebied kan mogelijk wijzen op een site met walgracht met opper en neerhof, al zijn daar verder geen gegevens van bekend.

Atlas der Buurtwegen (1843-1845)

Op de Atlas der Buurtwegen⁴⁴ (Plan 11) wordt de oostelijke helft van het plangebied, gekenmerkt door lange smalle percelen, d.m.v. een weg gescheiden met de westelijke helft, die bestaat uit een groot perceel. Er worden binnen het plangebied geen sporen van bebouwing opgetekend. Ook het Schipdonkkanaal blijkt nog niet gegraven.

⁴⁰ IOE 2020: Deinze (121368)

⁴¹ IOE 2020: Deinze (121368)

⁴² BLAEU 1649

⁴³ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2020

⁴⁴ GEOPUNT 2020e

Vandermaelen (1846-1854)

Ter hoogte van het plangebied wordt op de Vandermaelenkaart⁴⁵ (Plan 12) nog steeds veel weideland afgebeeld. In het oosten van het plangebied loopt een weg van noord naar zuid. In 1846 werden de werkzaamheden aangevat voor het graven van het Schipdonkkanaal, met opvallende veranderingen in het kaartbeeld tot gevolg.

Popp (1842-1879)

Het kaartbeeld van de Poppkaarten⁴⁶ (Plan 13) is voor het plangebied nauwelijks gewijzigd ten opzichte van de oudere kaarten. Ook de noord-zuid weg wordt nog steeds weergegeven.

Topografische kaart van België (1884)

Op de topografische kaart uit 1884⁴⁷ blijft het plangebied grotendeels ingekleurd als weideland (Plan 14). Doorheen loopt nog steeds de noord-zuid georiënteerde weg. Op deze kaart worden de greppels duidelijker weergegeven. Net ten zuidwesten van het plangebied wordt een slagveld aangeduid, daterende uit 1646. Concrete informatie over dit slagveld kon niet worden teruggevonden.

Topografische kaart van België (1911)

Na het einde van de 19de eeuw neemt de verstedelijking van de stad sterk toe. Dit uit zich vooral in meer huizen en meer verharde wegen. Op de topografische kaart van 1911⁴⁸ lijkt het plangebied inmiddels sterk gecultiveerd (Plan 15). De percelen zijn netjes afgebakend met greppels en het weideland lijkt nu eerder in gebruik als akkerland.

Figuur 12: Plangebied op de kaart van Blaeu⁴⁹

⁴⁵ GEOPUNT 2020f

⁴⁶ KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË 2020

⁴⁷ CARTESIUS 2020

⁴⁸ CARTESIUS 2020

⁴⁹ BLAEU 1649

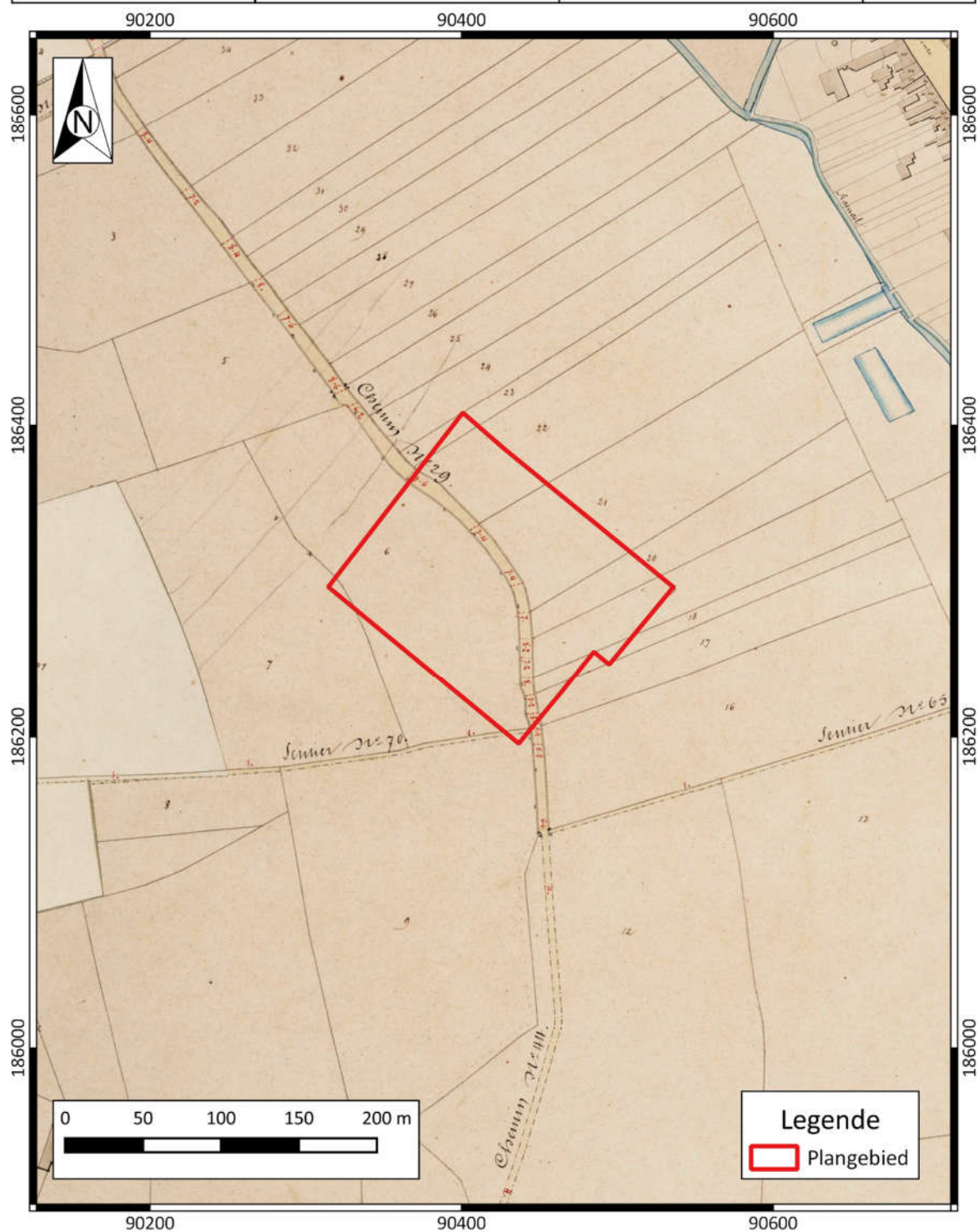
BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Deinze Voetbalstadion Plangebied op kaart van Ferraris		Datum: 22-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0689	Projectcode bureauonderzoek 2020G167	Schaal: 1:7500

Plan 10: Plangebied op de Ferrariskaart⁵⁰ (analoog; 1:25.000; 22.07.2020)

⁵⁰ GEOPUNT 2020b

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Deinze Voetbalstadion Plangebied op de Atlas der Buurtwegen		Datum: 22-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0689	Projectcode bureauonderzoek 2020G167	Schaal: 1:3000

Plan 11: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen⁵¹ (analoog; 1:20.000; 22.07.2020)

⁵¹ GEOPUNT 2020a

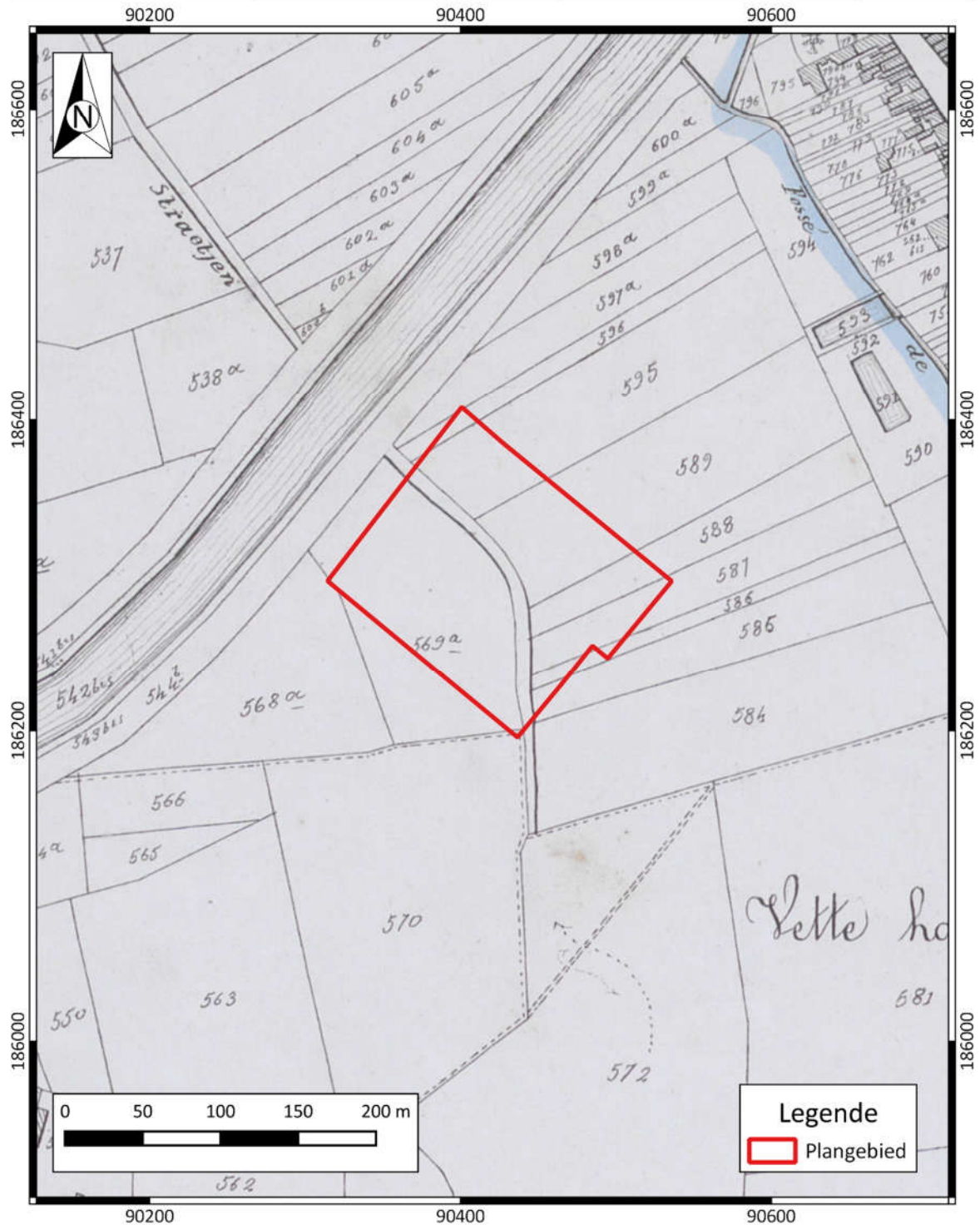
BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Deinze Voetbalstadion Plangebied op de Vandermaelenkaart		Datum: 22-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0689	Projectcode bureauonderzoek 2020G167	Schaal: 1:7500

Plan 12: Plangebied op de Vandermaelenkaart⁵² (analoog; 1:2500; 22.07.2020)

⁵² GEOPUNT 2020c

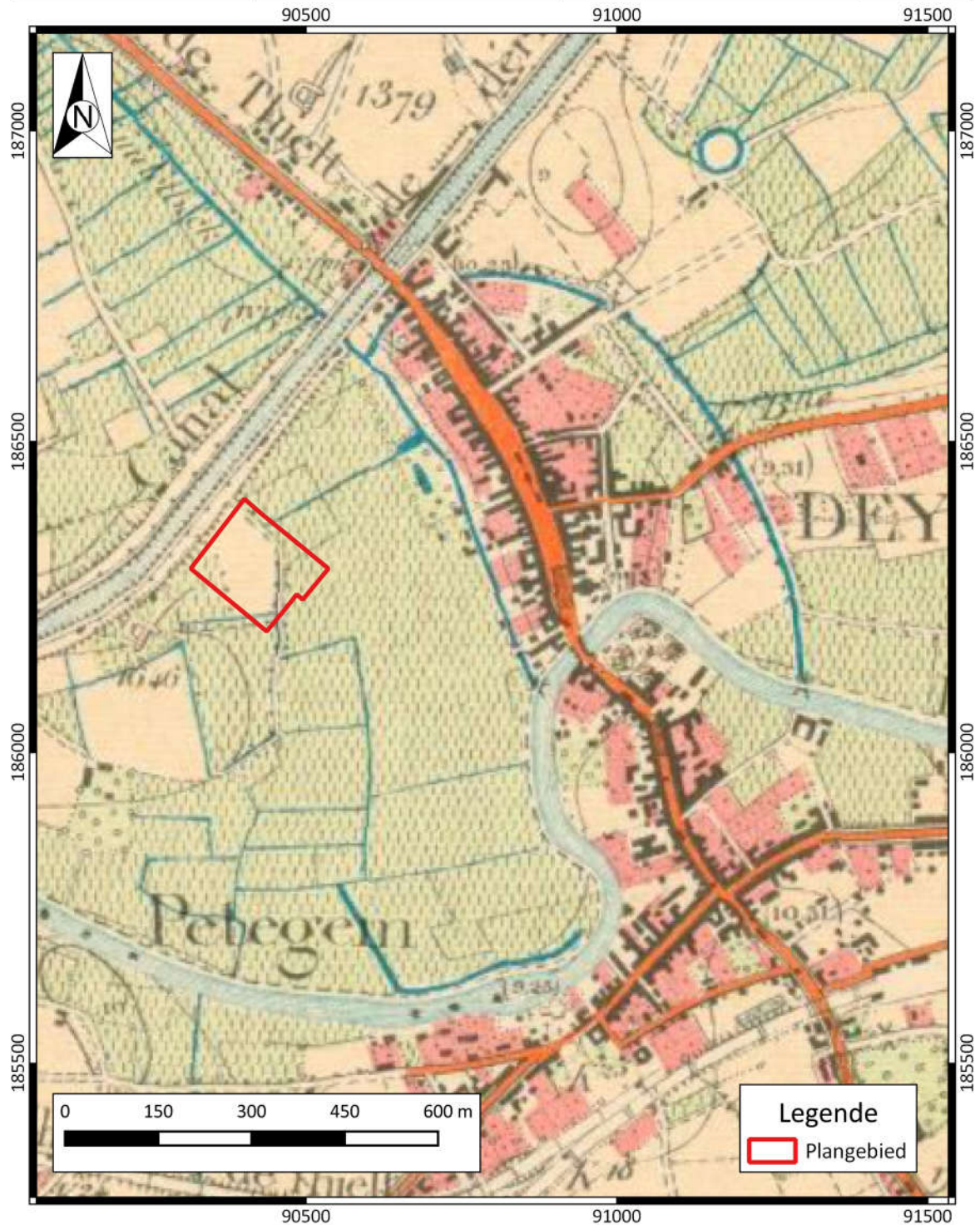
BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Deinze Voetbalstadion Plangebied op de Poppkaart		Datum: 22-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0689	Projectcode bureauonderzoek 2020G167	Schaal: 1:3000

Plan 13: Plangebied op de Poppkaart⁵³ (analoog; 1:1.250-1:7.500; 22.07.2020)

⁵³ GEOPUNT 2020d

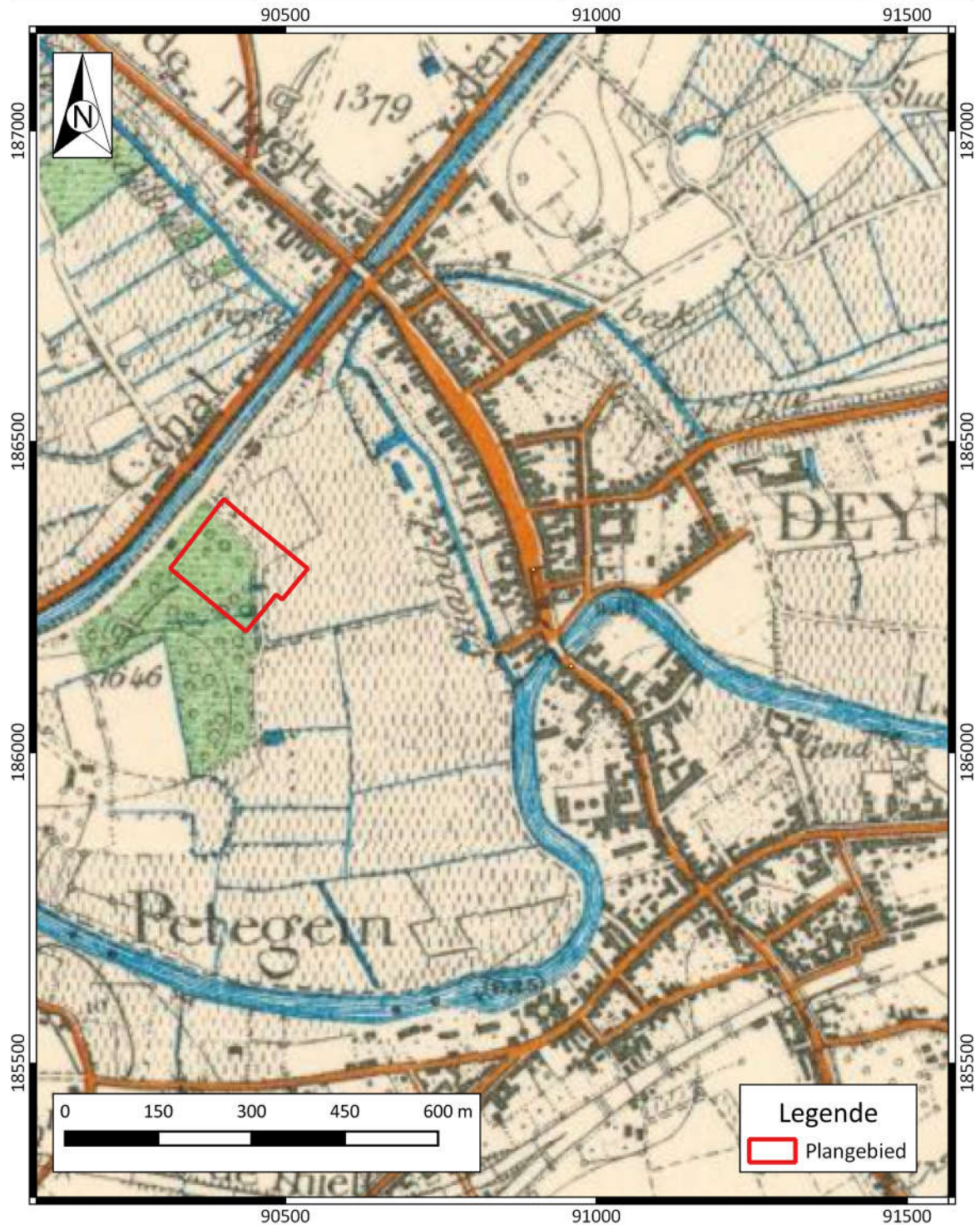
BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Deinze Voetbalstadion Plangebied op de topografische kaart van 1884		Datum: 22-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0689	Projectcode bureauonderzoek 2020G167	Schaal: 1:7500

Plan 14: Plangebied op de topografische kaart uit 1884⁵⁴ (digitaal; 1:20.000; 22.07.2020)

⁵⁴ CARTESIUS 2020

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Deinze Voetbalstadion Plangebied op de topografische kaart van 1911		Datum: 22-7-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0689	Projectcode bureauonderzoek 2020G167	Schaal: 1:7500

Plan 15: Plangebied op de topografische kaart van 1911⁵⁵ (digitaal; 1:20.000; 22.07.2020)

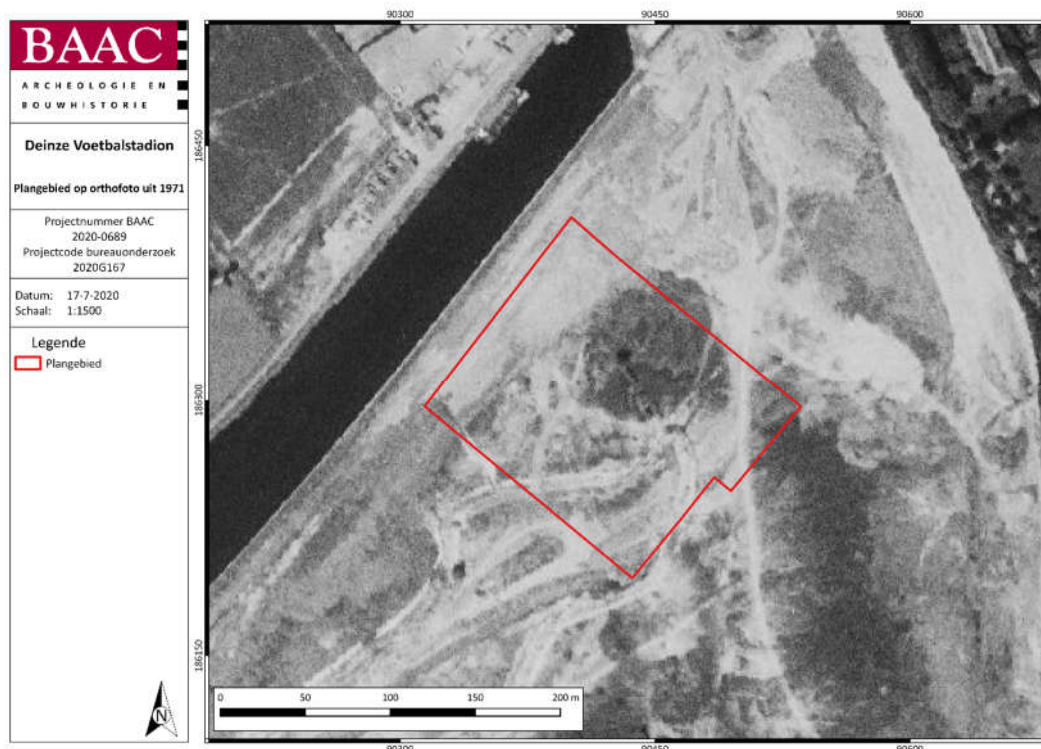
⁵⁵ CARTESIUS 2020

2.2.4 Orthofotografische bronnen

Op de luchtfoto uit 1971 (Plan 16) is nog te zien hoe de Tweebruggenlaan, ten noordoosten van het plangebied wordt aangelegd en dat er reeds voorbereidende werken worden aangetroffen om de Leiearm te verplaatsen. Het onderzoeksterrein ziet er mogelijk geroerd uit, er zijn duidelijk sporen zichtbaar van zwaar verkeer. Of dit naar aanleiding van de werken was die gepaard gingen met de aanleg van de Brielmeersen kan op basis van de gevonden gegevens niet met zekerheid bepaald worden. Mogelijk werd een deel van het terrein wel opgehoogd met grond afkomstig van het kanaal. Er wordt immers een zone langsheen het kanaal ingekleurd als ON (opgehoogde gronden) op de bodemkaart (Plan 8).

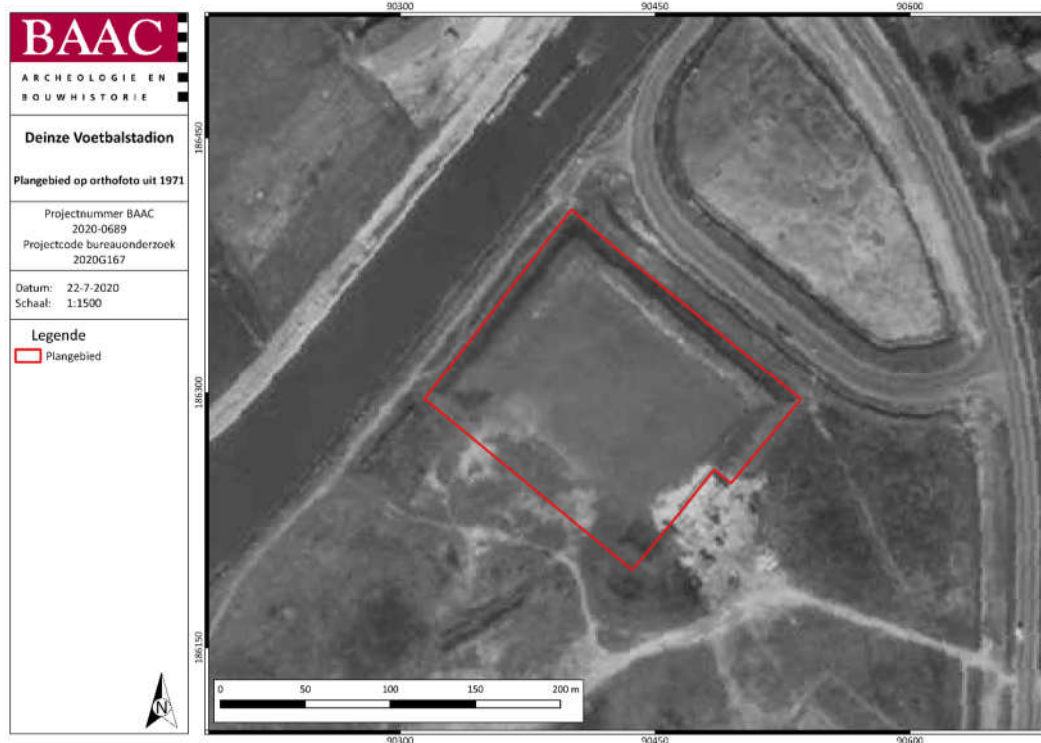
Op de luchtfoto uit 1977 (Plan 17) zijn deze werken afgewerkt en werd ook het Schipdonkkanaal verder getrokken. Ter hoogte van het plangebied kunnen we nog geen voetbalterreinen waarnemen, maar de opgeworpen talud met grond afkomstig van de pas gegraven siervijver, is wel reeds aangelegd. De voetbalterrein bevinden zich op dat ogenblik nog iets meer ten zuiden van het onderzoeksterrein. Verder lijkt het plangebied en domein rondom nog volop in ontwikkeling.

Op de luchtfoto van 1979-1990 (Plan 18) is te zien dat het domein rondom het plangebied volledig is aangelegd. Het voetbalterrein met de gradins rondom en een tweetal gebouwen zijn goed te onderscheiden. Ten westen bevinden zich de oefenterreinen. Ten zuiden zijn ook de parking en het atletiekterrein afgewerkt. Aan deze indeling zal in de loop der jaren niets meer wijzigen. Enkel op het voetbalterrein zelf zullen nog enkele veranderingen worden uitgevoerd, die reeds werden besproken in hoofdstuk 1.5.1. Huidige situatie.

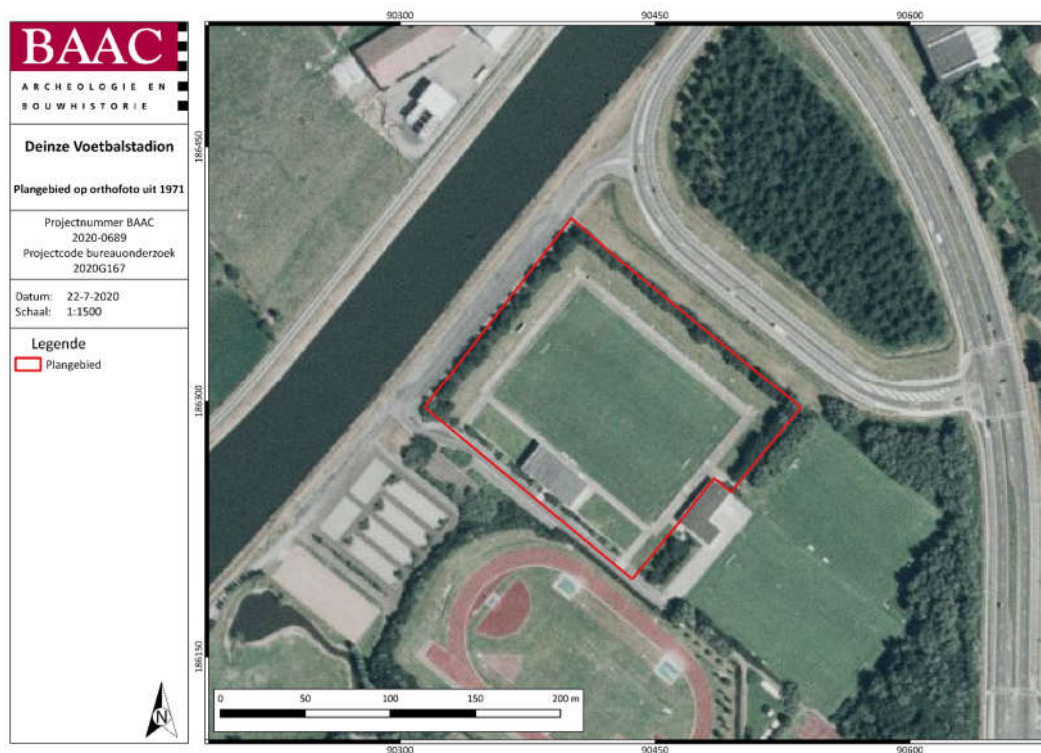

Plan 16: Plangebied op luchtfoto uit 1971⁵⁶ (digitaal; 1:1; 17.07.2020)

⁵⁶ AGIV 2020c

Plan 17: Plangebied op de luchtfoto van 1977⁵⁷ (digitaal; 1:1; 22.07.2020)

Plan 18: Plangebied op de orthofoto uit 1979-1990⁵⁸ (digitaal; 1:1; 22.07.2020)

⁵⁷ CARTESIUS 2020

⁵⁸ AGIV 2020d

2.2.5 Archeologisch kader

Centrale Archeologische Inventaris

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI) is een databank van archeologische vindplaatsen in Vlaanderen. Dit overheidsinstrument helpt een inschatting maken over het archeologisch potentieel van het plangebied. Voor het plangebied zelf aan Deinze, voetbalstadion zijn geen archeologische waarden gekend (Plan 19).⁵⁹ Rondom het projectgebied zijn de volgende meldingen gekend (Tabel 1):

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.⁶⁰

CAI-NUMMER	OMSCHRIJVING
150628	RHEINBACHPLEIN 2009 / MECHANISCHE PROSPECTIE / KADEMUUR EN SIERTUIN MET TUINPAVILJOEN UIT NIEUWE TIJDEN
150629	KERKPLEIN 2009 / MECHANISCHE PROSPECTIE / BEWONINGSSPOREN UIT NIEUWE TIJDEN
152881	MARKT PROEFPUT 1 / MECHANISCHE PROSPECTIE / BEWONINGSSPOREN UIT VOLLE MIDDELEEUWEN
152882	MARKT PROEFPUT 2 / MECHANISCHE PROSPECTIE / BEWONINGSSPOREN UIT VOLLE TOT LATE MIDDELEEUWEN
152883	MARKT PROEFPUT 3 / MECHANISCHE PROSPECTIE / BEWONINGSSPOREN UIT MIDDELEEUWEN EN NIEUWE TIJDEN
152886	OUD KASTEEL – PRINSENHOF / OPGRAVING / MOTTE UIT MIDDELEEUWEN, MARKIZAAT UIT NIEUWE TIJDEN, SCHUILKERLDER UIT WOII
152957	KERKPLEIN 2010 / OPGRAVING / BEWONING UIT NIEUWE TIJDEN, RESTEN VAN VOORMALIG KERKHOF
159134	MARKT PROEFPUT 4 / MECHANISCHE PROSPECTIE / BEWONINGSSPOREN UIT MIDDELEEUWEN EN NIEUWE TIJDEN
159136	MARKT PROEFPUT 5 / MECHANISCHE PROSPECTIE / BEWONINGSSPOREN UIT MIDDELEEUWEN EN NIEUWE TIJD
159137	MARKT PROEFPUT 6 / MECHANISCHE PROSPECTIE / KUIL UIT NEOLITHICUM EN BEWONINGSSPOREN UIT MIDDELEEUWEN EN NIEUWE TIJD

⁵⁹ CAI 2020

⁶⁰ CAI 2020

159139	BRUGSE POORT / MECHANISCHE PROSPECTIE / POORT MET OPHAALBRUG UIT LATE MIDDELEEUWEN, KELDERS UIT NIEUWSTE TIJDEN
207253	BRIELSTRAAT / MECHANISCHE PROSPECTIE / KAAIMUUR UIT NIEUWE TIJDEN
217967	MARKT I / OPGRAVING / STADSGRACHT EN WAL UIT MIDDELEEUWEN EN NIEUWE TIJDEN, MIDDELEEUWSE KUILEN, BEWONING UIT NIEUWSTE TIJDEN
221527	MARKT 36 / MECHANISCHE PROSPECTIE / BEWONINGSSPOREN UIT MIDDELEEUWEN EN NIEUWE TIJDEN
224180	KONGOPLEIN 2 / MECHANISCHE PROSPECTIE / MUURRESTEN VAN 2 WONINGEN UIT NIEUWE TIJDEN
970557	MARKT (DZ1) / TOEVALSVONDST / GEPOLIJSTE BIJL UIT NEOLITHICUM
970567	MARKT (DZ20) / OPGRAVING / STADSHAL UIT MIDDELEEUWEN EN NIEUWE TIJDEN
970570	DHOYE / VELDPROSPECTIE / LITHISCH MATERIAAL UIT NEOLITHICUM
970577	MARKT O.-L.-V. KERK / HISTORISCH ONDERZOEK / KERK UIT DE MIDDELEEUWEN EN NIEUWE TIJDEN
970578	SINT-BLASIUSHOSPITAAL / HISTORISCH ONDERZOEK / HOSPITAAL UIT LATE MIDDELEEUWEN TOT NIEUWE TIJDEN
970599	HET COOREHUYS / HISTORISCH ONDERZOEK / HERBERG UIT LATE MIDDELEEUWEN
970600	HERBERG LEOPOLDUS / HISTORISCH ONDERZOEK / HERBERG UIT NIEUWE TIJDEN
971616	TOLPOORTSTRAAT I – KNOK / OPGRAVING / OVERWELFDE STADSGRACHT UIT MIDDELEEUWEN
971992	SINT-MARGRIETENKLOOSTER / OPGRAVING / BEGIJNHOF EN KLOOSTER UIT LATE MIDDELEEUWEN
971995	DEINZE (DZ4) / BAGGERWERKEN IN DE LEIE / ROMEINS AARDEWERK, MUNTEN, FIBULAE, FRAGMENTEN VAN LAAGOVEN, TEGULAE ; MIDDELEEUWS AARDEWERK

In 1981 werd een prospectie-analyse uitgevoerd in en rond delen van het grondgebied van Deinze naar aanleiding van een licentiaatsverhandeling. Zo werden onder meer enkele Neolithische losse vondsten aangetroffen ter hoogte van de voet van een kouterheuvel in colluviaal gebied (ID: 970570). Tijdens baggerwerken in de Leie in 1974 werden heel wat losse vondsten aangetroffen uit verschillende periodes. Zo werd een grote diversiteit van middeleeuws aardewerk aangetroffen, luxewaar en gebruiks aardewerk uit de vroeg- en midden Romeinse periode, aardewerk uit de ijzertijd, een viertal munten en 12 Romeinse fibulae en fragmenten van een laagoven, vuurbok en tegulae (ID: 971995).

In ca. 1860 moet de laatmiddeleeuwse Brugse Poort verdwenen zijn, omdat deze naar aanleiding van de nieuwe wetgeving dat steden geen tol meer mochten heffen, zijn functie had verloren. Deze stadspoort met ophaalbrug was één van de versterkte toegangen tot de omwalde stad. Ze werd opgetrokken op massieve bakstenen fundamenteën. Tijdens prospectie in het najaar van 2010 werden delen hiervan teruggevonden. Het geheel had een vierkant grondplan en vermoedelijk twee doorgangen (ID: 159139). Naar aanleiding van de heraanleg van de Brielstraat, werd op de vermoedelijke locatie van de historische Briel- of Koepoort een prospectie uitgevoerd in 2013. Naast de resten van een kleine kelder werd ook de kaaimuur gedocumenteerd (ID:207253). Ter hoogte van het Rheinbachplein werd in 2009 een prospectie uitgevoerd.⁶¹ Tijdens het onderzoek werden onder meer de fundamenteën van een 8-hoekig paviljoen en de resten van de tuinmuren aangetroffen, daterende uit de 18de eeuw. Daarnaast werd ook een stuk van de kademuur blootgelegd (ID:150628). Tijdens archeologisch onderzoek in 1978 werd ter hoogte van de Tolpoortstraat de overwelfde stadsgracht aangetroffen. De onderkant werd gemetseld op eiken balken die rusten op een houten palenfundering. Er werd onder andere glas, aardewerk met tinglazuur en steengoed aangetroffen. De tolpoort zelf werd in 1860 gesloopt (ID: 971616). In het najaar van 2017 werd aan het kongoplein 2 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.⁶² Hierbij werden enkel muurresten van 2 woningen uit de late 19^e tot vroege 20^e eeuw aangesneden. Het feit dat hier geen middeleeuwse sporen werden aangetroffen toont aan dat het perceel zich buiten het areaal van de middeleeuwse stadsontwikkeling bevindt. De stadsversterking met gracht is waarschijnlijk net ten zuiden gelegen (ID:224180).

Op de Markt werd reeds op verschillende plaatsen archeologisch onderzoek uitgevoerd.⁶³ Ter hoogte van de Markt proefput 6 werd tijdens mechanische prospectie uit het najaar van 2010 onder andere een bruin tot bruingrijs puinrijk pakket aangetroffen, mogelijk de restanten van een 16de-eeuwse occupatie laag. Daarnaast werd ook een prehistorische kuil met handgevormd, grofverschaald aardewerk met vingertopindrukken aangetroffen, te dateren binnen het Neolithicum (ID: 159137). Ter hoogte van de Markt proefput 5 werd ook tijdens datzelfde najaar, hetzelfde post-middeleeuwse-pakket aangetroffen. Verder werd een post-middeleeuwse gracht met rood en grijs aardewerk en een snaphaanslot gevonden, een middeleeuwse occupatielaag, een laag met grijs en hoogversierd aardewerk en enkele kuilen, greppels en sporen met een hoge concentratie aan ijzerslakken (ID:159136). Ter hoogte van Markt proefput 4 werd opnieuw een postmiddeleeuwse bruine laag aangetroffen, rijk aan baksteenpuin en natuursteen. Daarnaast werd ook een grijze laag met grotere hoeveelheden grijs aardewerk en een aantal scherven hoogversierd aardewerk aangesneden (ID: 159134). Ter hoogte van de Markt proefput 3 werd diezelfde middeleeuwse occupatielaag aangetroffen, naast enkele recentere structuren (ID: 152883). Ter hoogte van Markt proefput 2 werden greppels aangesneden uit de volle middeleeuwen alsook een poel. Deze bestond uit een omvangrijk humeus pakket met aan het oppervlak dierlijk botmateriaal en aardewerk. Er werden intacte houten paaltjes herkend die deel uitmaakten van meerdere, opeenvolgende vlechtwerkbeschoeiingen. In de poel werd nederzettingsafval gedumpt zoals aanzienlijke hoeveelheden bewerkt leer (schoenzolen met reparatiesporen, bovenleer,...) (ID: 152882). Ter hoogte van de Markt proefput 1 werd zowel de volmiddeleeuwse leeflaag als een aantal middeleeuwse greppels en paalkuilen aangetroffen die sterk lijken op de greppels aangetroffen in proefput 2 (ID:

⁶¹ VANHEE 2010

⁶² ACKE et al. 2018

⁶³ VANHEE 2012

152881). Centraal op de Markt werd reeds in 1976 een noodopgraving uitgevoerd, in 1978 was er sprake van enkele waarnemingen en in 2011 werd uiteindelijk nogmaals een opgraving uitgevoerd.⁶⁴ Deze onderzoeken brachten onder meer laatmiddeleeuws schervenmateriaal aan het licht, naast 15de-eeuwse funderingen van de stadhallen die meermaals verwoest werden en terug opgebouwd. Het onderzoek uit 2011 bracht zelfs paalkuilen aan het licht die mogelijk wijzen op de houten voorganger van de Stadshal, oftewel de lakenhal. Verder werden ook nog een 17de-eeuwse afvalput aangetroffen en een houten palissade uit de 12de en 13de eeuw (ID 970567). In de tuin van Markt nr. 19 werd in 1913 tijdens funderingswerken in de tuin op 2m70 diep een gepolijste bijl aangetroffen. Een losse vondst daterende uit het Neolithicum (ID: 970557). Ter hoogte van Markt 36 werd recent in 2018 een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd.⁶⁵ Daarbij werden een oude cultuurlaag en enkele kuilen uit de late middeleeuwen aangetroffen, naast de resten van een bakstenen huis uit de 16^e eeuw. Ook de restanten van de uitbreidingen van dit huis uit de 16^e en 17^e eeuw werden terug gevonden alsook een conische bakstenen waterput uit de 17^e eeuw (ID: 221527). In het najaar van 2017 werd aan de markt 134-136 een opgraving uitgevoerd.⁶⁶ Daarbij werd de oude stadsgracht aangetroffen met dempingsfasen uit de 16^e, 17^e/18^e en 19^e/20^e eeuw. De diepte van de gracht werd door middel van boringen vastgesteld op 4,4m onder het maaiveld. Ook de overgang tussen de wal en de gracht kon worden vastgesteld, waarbij het wallichaam lager lag dan de moederbodem. Hier bevond zich ook een soort kademuur die waarschijnlijk aan de bebouwing uit de 1^e helft van de 19^e eeuw is te linken. In het zuidelijke deel van het terrein werd de stadswal in een verrassende goede staat aangetroffen. Er werden 9 scherven gevonden te dateren in de 13^e eeuw, waarschijnlijk rond de periode dat de wal is opgericht, samenhangend met het verkrijgen van de stadsrechten in 1242 (ID:217967).

De voormalige herberg Leopoldus, nu vermoedelijk samen met het hoekhuis omgevormd tot een modern huis ter hoogte van perceel 109a op de Markt, dateerde vermoedelijk uit 1656 (ID:970600). Het Coorenhuys, later "In den opzet", werd voor het eerst vermeld in 1361. In 1934 werd het vervangen door een nieuwbouw. De funderingen van de originele herberg werden tijdens de graafwerken in dat jaar nog aangetroffen onder de nieuwbouw (ID: 970599). De Onze-Lieve-Vrouw kerk op de Markt werd vermoedelijk opgetrokken na 1150. Enkele bestaande elementen van de huidige kerk dateren van dit stenen bedehuis in Romaanse stijl. In de loop van de 14de eeuw werd de kerk wederopgebouwd in Schelde gotiek. Nieuwe stadsbranden eind 14de eeuw vernielden vermoedelijk het koor dat opnieuw werd opgebouwd maar vergroot. Ondanks de beeldenstorm, het Calvinistische bewind, de 17de-, 18de- en 20ste-eeuwse oorlogen is de kerk toch tot op heden goed bewaard gebleven. De oudste vermelding zou dateren uit 840, de eerste kerk werd vermoedelijk vernield door de Noormannen (ID:970577). Uit archeologische opgravingen uit het najaar van 2010⁶⁷ is gebleken dat het kerkplein reeds verschillende eeuwen in gebruik was, de vroegste gebruiksfase is echter onbekend. Het voormalige kerkhof telt meer dan 100 inhumaties, maar de graven doorsnijden elkaar niet vanwege de regelmatige ophogingen van het terrein. In de zone grenzend aan de Leie werd een gebouwencomplex aangetroffen waarbij de muurresten van drie kelders, twee beerputten, een waterput en stallingen zonder vloerverharding werd aangetroffen. Het 17de-eeuwse gebouwencomplex centreert zich rondom een centrale binnenplaats met waterput (ID: 152957 en 150629).

Het prinsenhof, ook wel Oud Kasteel genoemd, ten zuiden van de Leie, werd aan het einde van de 15de eeuw verwoest door de Gentenaren. Tijdens de middeleeuwen diende de motte als grafelijke residentie. In de 17de eeuw werd de heerlijkheid van Deinze verheven tot Markizaat. Tijdens WOII werd de versterking gebruikt als schuilkelder. De hoektoren bleef tot op heden bewaard als restant van één van de twee hoekpaviljoenen van het poortgebouw. Tijdens mechanische prospectie en opgraving in 2010 en 2011 werd in het oostelijke deel van het grote gebouw een ruimte met haard en een kelder

⁶⁴ VANHEE 2012

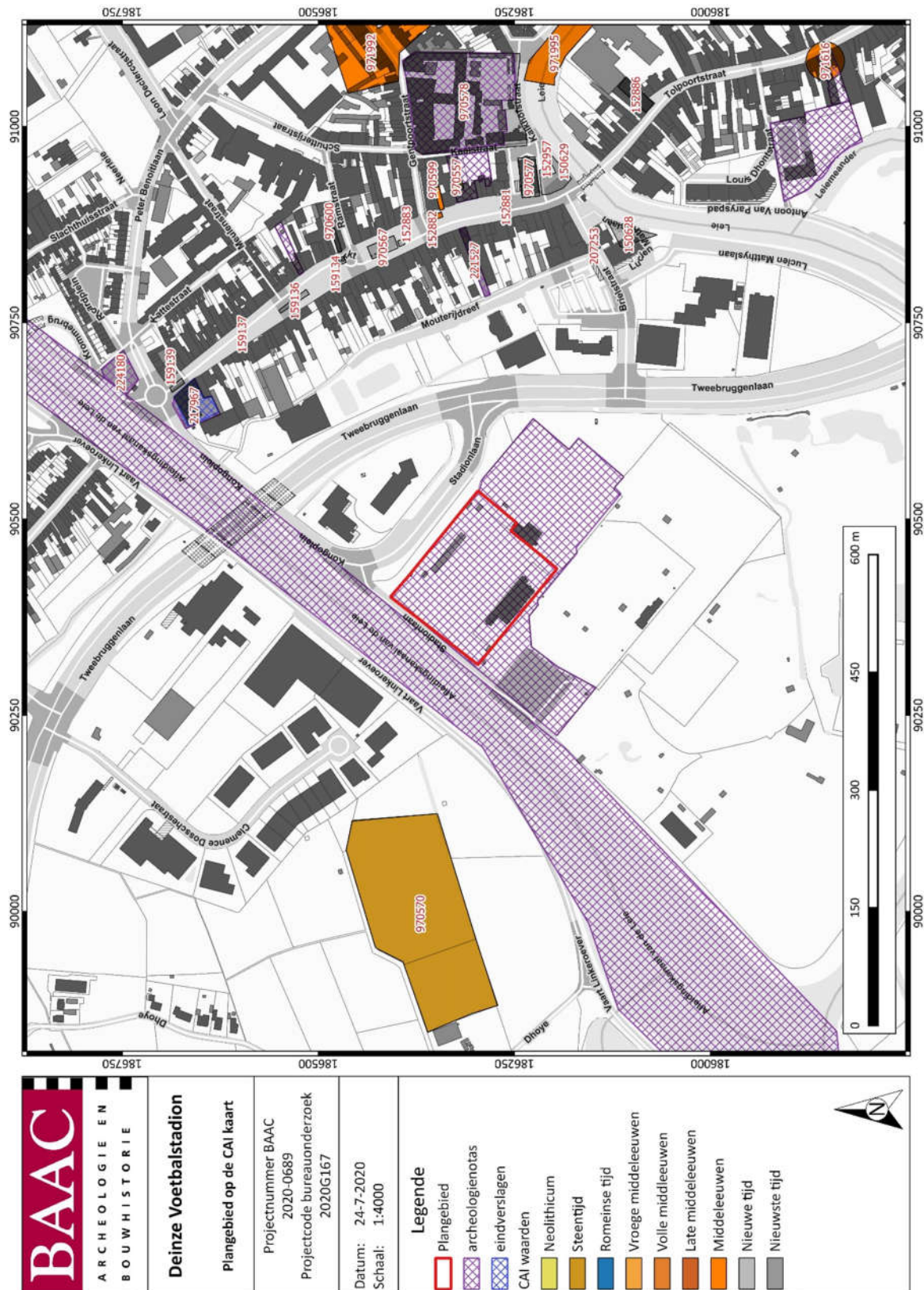
⁶⁵ VANHOLME 2017

⁶⁶ VAN REMOORTER 2019a

⁶⁷ VANHEE 2011

gedocumenteerd, ook de fundamenteën en de vloer van het bijgebouw werden blootgelegd (ID152886).

Het Sint-Blasius-hospitaal, voor de 15de eeuw ook Onze-Lieve-Vrouw-hospitaal genoemd, werd voor het eerst vermeld in 1232, maar bestond wellicht eerder en werd volgens de stadsrekeningen verwoest in 1584. In de loop van de 17de eeuw werd het hospitaal uitgebreid. Aanvankelijk was het een kloostergemeenschap van broeders en zusters, na 1400 werd het enkel nog bediend door Augustinessen. In 1455 werd het gebouw voor het eerst vermeld als Sint-Blasius-hospitaal. Tijdens de 17de eeuw kende het hospitaal opnieuw een bloeiperiode met uitbreidingen en zelfs de bouw van een nieuwe kapel in 1672. Tussen 1800 en 1843 deed het gebouw dienst als stadsgevangenis. In 1806 werd de gemeenschap van hospitaalzusters ontbonden en 10 jaar later overgenomen door de zusters Maricolen die er naast een klooster ook een school oprichtten (ID:970578). Het Margrietenklooster in de omgeving van de Ghesquierestraat en de Gentpoortstraat werd gesloopt in 1578-1580, waarna het in gebruik was als pachthof, later als kalkhof en nadien als nieuwe wijk met school. De oorspronkelijke kapel zou reeds sinds 1310 aanwezig zijn en deel uitmaken van het oorspronkelijke begijnhof. Het klooster werd gebouwd op het verwoeste begijnhof. Tijdens een noodopgraving in 1977 werd aardewerk uit de 15de eeuw aangetroffen en werden de funderingen van het schip van de kloosterkapel van het Sint-Margrietenklooster gedocumenteerd (ID:971992).

Plan 19: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart⁶⁸ (digitaal; 1:1; 24.07.2020)

⁶⁸ CAI 2020

Ander archeologisch onderzoek in de regio

In de omgeving van het plangebied werd reeds heel wat archeologisch vooronderzoek uitgevoerd. Een aantal van deze onderzoek zijn reeds opgenomen in de CAI- databank en werden hierboven reeds behandeld. Het gaat over de onderzoeken Deinze Kongoplein (ID6337 – CAI ID224180) en Deinze Markt 36 (ID8912 – CAI ID221527). Bij deze laatste werd een opgraving geadviseerd. Tot op heden is hiervan nog geen verslag verschenen. Ook de opgraving aan Deinze Markt 134-136 werd reeds in de CAI-databank opgenomen en in het vorige hoofdstuk behandeld.

Tabel 2: (Archeologie)nota's en/of eindverslagen in de regio

AN(BS)/N/EV ID	TOPONIEM	ONDERZOEK	ADVIES
AN ID2065	DEINZE-NEVELE AFLEIDINGSKANAAL	BOZ	GEEN VERVOLG
N ID6337	DEINZE KONGOPLEIN	(BOZ) PS	GEEN VERVOLG
N ID8912	DEINZE MARKT 36	(BOZ) PP	DO
N ID10263	DEINZE MARKT SITE VANDERCRUYSEN	(BOZ) PS	DO
N ID12524	DEINZE KAAISTRAAT- GENTPOORTSTRAAT	(BOZ) PS	DO
AN ID12586	DEINZE TOLPOORTSTRAAT 85-87	BOZ	PP
N ID12808	DEINZE LOUIS DHONTSTRAAT	(BOZ) PP	DO
AN ID14444	DEINZE KAAIMUUR NOORDERWAL	BOZ	GEEN VERVOLG
AN ID14732	DEINZE TOLPOORTSTRAAT	BOZ	PS
N ID14843	DEINZE MARKT 87	(BOZ) PS	GEEN VERVOLG
EV 2017J155	DEINZE MARKT 134-136	(BOZ/PS) DO	/

Ten noordwesten van het plangebied werden 2 bureauonderzoeken uitgevoerd ter hoogte van het schipdonkkanaal: Deinze-Nevele afleidingskanaal (ID2065)⁶⁹ en Deinze Kaaimuur Noorderwal

⁶⁹ STEENHOUDT 2017

(ID14444)⁷⁰. Gezien de reeds in het verleden uitgevoerde werken aan het kanaal is de kans op het aantreffen van intact archeologisch erfgoed zeer klein. Voor beide werd dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd.

2 bureauonderzoeken werden opgemaakt aan de Tolpoortstraat te Deinze (ID12586⁷¹ en ID14732⁷²). Bureauonderzoek heeft aangewezen dat beide plangebieden zich binnen de historische kern van Deinze bevinden, in het bijzonder het deel Petegem-aan-de-Leie op de zuidoever van de Leie. Er is dus een hoge potentiële verwachting op het aantreffen van resten die met deze oude stadskern verband houden. Voor beide gebieden werd verder onderzoek geadviseerd onder de vorm van respectievelijk proefputten- en proefsleuvenonderzoek.

Nog binnen de historische kern van Petegem-aan-de Leie is het terrein gelegen aan de Louis-Dhontstraat (ID12808)⁷³. Hier werden bij een proefputtenonderzoek de resten van de laatmiddeleeuwse en 17^e eeuwse stadsversterking van Deinze aangetroffen. Om verder inzicht te verkrijgen in de aanleg, locatie en opbouw daarvan wordt verder onderzoek in de vorm van een archeologische opgraving geadviseerd.

Op de noordelijke oever van de Leie, in de stadskern van Deinze zelf werden verscheidene onderzoeken aan de Markt uitgevoerd. Aan de Markt 13-19, ook site Vandercruyssen genoemd (ID10263)⁷⁴, werden bij proefsleuvenonderzoek volmiddeleeuwse grondsporen aangetroffen alsook bewoningsresten daterend uit de 17^e tot 19^e eeuw. De oudste sporen werden daarbij afgedekt door een vol- tot laatmiddeleeuwse cultuurlaag en een postmiddeleeuws nivelleringspakket, wat voor een goede bewaring heeft gezorgd. De werken worden in meerdere fasen gepland. Voor fase 1, 3 en 4 wordt reeds een archeologische opgraving geadviseerd. Voor fase 2 is momenteel nog behoud in situ mogelijk. Wanneer de plannen voor de bouwwerken in deze zone effectief worden gemaakt, zal ook hier een vlakdekkende opgraving nodig zijn. Aan de overkant van de straat is het reeds vermelde onderzoek van Markt 36 (ID8912) gelegen. Verder aan de Markt, ter hoogte van huisnummer 87 (ID14843)⁷⁵, werd ook een proefputtenonderzoek uitgevoerd. Hierbij werden enkele vol- tot laatmiddeleeuwse kuilen aangesneden naast ophogingspakketten, (afval-/winnings-)kuilen, funderingen en uitbraaksporen uit de nieuwe en nieuwste tijden. Omwille van de eerder beperkte hoeveelheid aangetroffen sporen met een algemene matige bewaringstoestand werd beslist geen verder onderzoek te adviseren en de terreinen vrij te geven.

Als laatste werd nog een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op de Campus Sint-Theresia aan de Kaaistraat-Gentpoortstraat (ID12524)⁷⁶. Daarbij werd een gracht aangetroffen, die door wateroverlast niet nader bestudeerd kon worden. Voorts werden ook op hellingsafzettingen 13^e-14^e eeuwse pakketten gevonden, waarin ook funderingen in baksteen aanwezig waren. Deze wijzen op het bouwrijp maken van de natte gronden en het gebruik ervan als tuin. Dit alles kan gekaderd worden binnen de aanwezigheid van een kloostersite. Om ruimtelijk inzicht te krijgen op de aanwezige funderingen en puinpakketten, wordt verder onderzoek geadviseerd in de vorm van een archeologische opgraving.

Het archeologische onderzoek in de regio situeert zich dus quasi volledig binnen de historische stadskern van Deinze. Van alle voorvermeld geadviseerd vervolgonderzoek is op heden nog geen verslag verschenen.

⁷⁰ SAELENS 2020

⁷¹ JANSSENS & VAN WETTER 2019

⁷² ACKE et al. 2020

⁷³ VAN REMOORTER 2019b

⁷⁴ ACKE et al. 2019

⁷⁵ BOT & VANBRABANT 2020

⁷⁶ VANHOLME et al. 2019

2.3 Synthese onderzoeksresultaten

2.3.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het onderzochte plangebied, Deinze Voetbalstadion, is de laatste decennia in gebruik als voetbalcomplex met verschillende pleinen, tribunes en parking. Begin jaren '70 werd het gebied aangekocht door de stad en startten de werken voor de aanleg van de huidige recreatiedomein de Brielmeersen. Het grondverzet dat vrijkwam bij de graafwerken van de vijver werd gebruikt als talud rondom het nieuwe voetbalplein. Welke impact deze graafwerken op het volledige terrein gehad hebben kon op basis van deze bureaustudie niet voor het volledige terrein worden vastgesteld. Volgens een drietal DOV-boringen in de nabije omgeving lijkt de bodemopbouw nog goed bewaard, maar een luchtfoto uit 1971 (Plan 16) geeft een eerder geroerde indruk.

Op basis van een landschappelijke evaluatie is de nabije omgeving van het plangebied gelegen binnen een wel erg dynamisch landschap, gevormd door de historische veranderingen binnen de Leievlakte. Het onderzoeksgebied zelf is gelegen ter hoogte van een zwakke oeverwal ten westen van een Holocene Leiemeander. Deze locatie is ideaal voor tijdelijke jachtkampementen daterende uit de steentijd, gezien deze oeverwal net iets hoger gelegen is in de directe nabijheid van de rivierbedding. Voor semipermanente bewoning ging de mens zich tijdens de steentijd eerder vestigen ter hoogte van hoger gelegen rivierduinen. Historisch is weinig tot geen informatie gekend over aanwezigheid van de mens vanaf de steentijd, maar verschillende losse vondsten in de nabije omgeving van het plangebied geven toch het vermoeden dat de mens zich vanaf die vroegste periodes in de regio heeft begeven.

Bodemkundig kon worden vastgesteld dat het noordwestelijke deel van het plangebied afgedekt wordt door opgehoogde gronden van antropogene aard, mogelijk veroorzaakt door de aanleg van het Schipdonkkanaal, maar dit kon niet met zekerheid worden vastgesteld. Vermoedelijk is de bodemopbouw onder deze ophoging dan ook tot op heden goed bewaard, gezien het Schipdonkkanaal werd aangelegd voor de aankoop en de omvorming van de meersen tot recreatiedomein. De bodemtypes sluiten dan ook aan bij de historische interpretatie van het plangebied als vochtig land dat vooral dienst kon doen als weideland en dan ook in de loop van de geschiedenis minder interessant zal geweest zijn voor eventuele bewoning. Ook reeds uitgevoerde bodemonderzoek onder de vorm van boringen opgenomen in de Databank Ondergrond Vlaanderen sluit hierbij aan. Deze boringen illustreren tevens het erg dynamisch landschappelijk ontstaanskarakter doorheen de tijd.

Op basis van een historische evaluatie kunnen we pas vanaf de middeleeuwen met zekerheid bewoning vaststellen in de nabije omgeving van het plangebied. Al zal de bewoningskern van Deinze mogelijk reeds vroeger ontstaan zijn en tijdens de middeleeuwen verder geëvolueerd zijn naar een echte stad met rechten en een omwalling. Het plangebied blijft dan ook tot de jaren '70 in gebruik als weideland of akkerland. Pas na de aankoop van de stad zal het gebied in ontwikkeling komen. Ook de cartografische bronnen sluiten hierbij aan. Het plangebied heeft steeds buiten de stadsomwalling gelegen en toont geen bewoning. Vanaf de Nieuwe Tijd zien we enkele antropogene ingrepen op het kaartmateriaal, waaronder een noord-zuid georiënteerde weg die doorheen het plangebied loopt, verschillende perceelsgreppels, de aanduiding van een slagveld uit 1646 en mogelijk een site met walgracht net ten zuidoosten van het plangebied. Zowel het slagveld als de site met walgracht zijn buiten de geplande ingrepen gelegen.

2.3.2 Archeologische verwachting

Aan de hand van de historische informatie en het kaartmateriaal kan niet met zekerheid gezegd worden of er daadwerkelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig zijn. Het plangebied werd namelijk niet specifiek bij naam vermeld in de historische bronnen. Voor de oudere perioden (steentijden-metaaltijden-Romeinse periode) is er niets voorhanden wat betreft historische bronnen

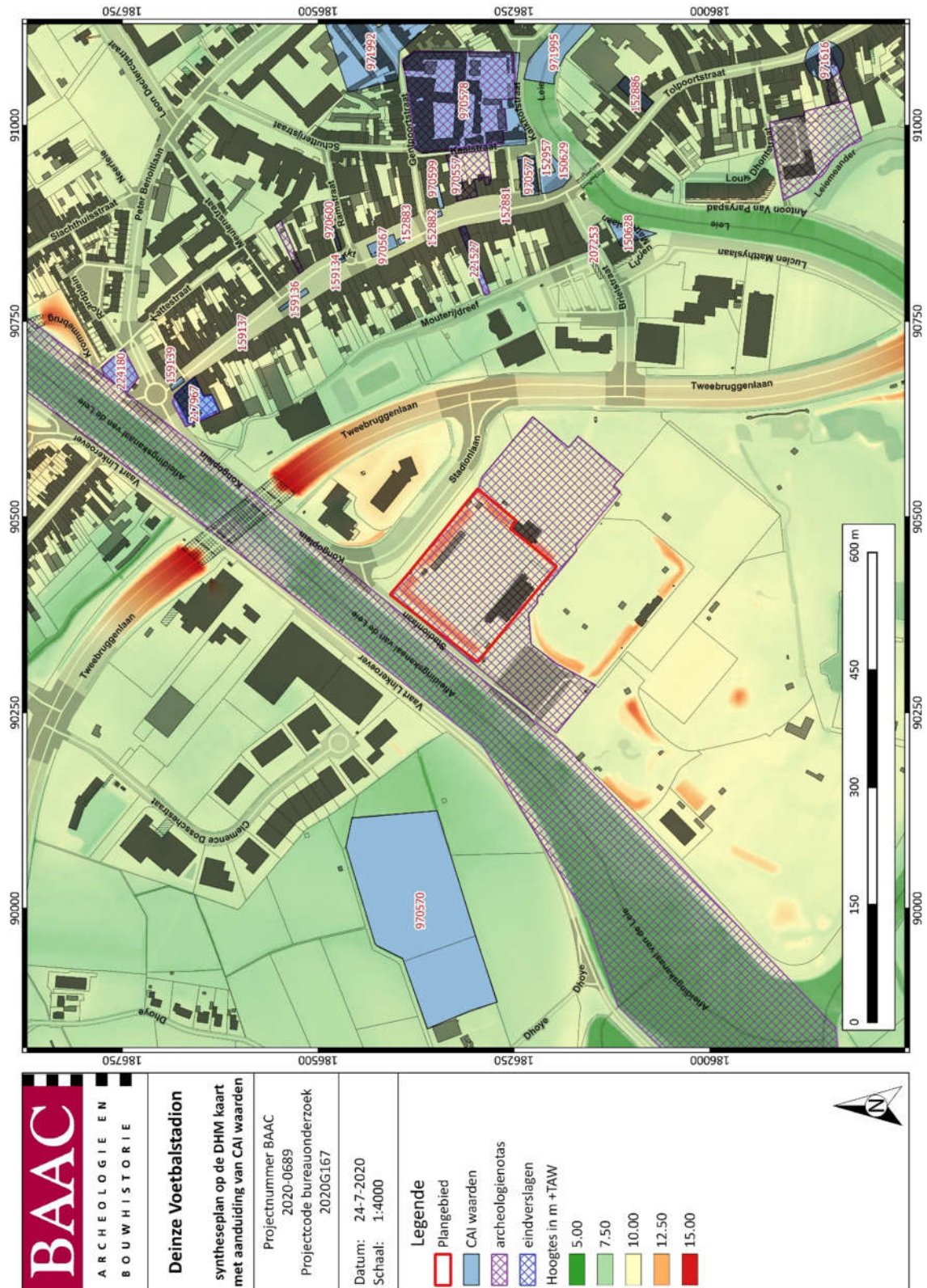
die relevant zijn voor het plangebied. Op basis van topografische en geomorfologische bronnen kan een middel hoge verwachting voor tijdelijke jachtkampementen uit de steentijd geformuleerd worden. De enige manier om hierover informatie in te winnen is dan ook verder veldonderzoek.

Ondanks de kans dat de bodem binnen het projectgebied mogelijk op verschillende plaatsen al dan niet volledig verstoord is door de werkzaamheden tijdens de aanleg van de Brielsemeersen en de infrastructurele werken voor de aanleg van het sportcomplex uit de 20ste eeuw, bestaat de kans op het aantreffen van archeologische sporen nog steeds, gezien de resultaten van het booronderzoek van DOV wijzen op een relatief intact bodemprofiel. Datzelfde bodemprofiel weerspiegelt echter ook het dynamisch karakter van de omgeving en het bovenal natte karakter van de bodem, waardoor dit gebied vermoedelijk gedurende de hele geschiedenis niet of weinig aantrekkelijk was voor bewoning, zeker aangezien de bewoningskernen zich iets noordelijke ten opzichte van het plangebied bevinden. Wel kan een verwachting worden geformuleerd voor landelijke occupatiesporen zeker vanaf de middeleeuwen en mogelijk zelfs vanaf de metaaltijden en/of Romeinse periode, waaronder greppels en een veldweg ter hoogte van de geplande ingrepen binnen het plangebied.

Slechts 1 van de boringen, destijds door DOV uitgevoerd, bevinden zich binnen het plangebied. Om de situatie specifiek binnen het plangebied te kennen zullen bijkomende landschappelijke boringen uitgevoerd moeten worden om vast te stellen of ook de rest van het plangebied een relatief intact bodemprofiel kent en of het natte karakter zich ook voor de rest van het plangebied manifesteert, zoals het historische kaartmateriaal wel doet vermoeden

2.3.3 Syntheseplan

Het archeologisch onderzoek heeft zich tot op heden vooral gefocust ter hoogte van de stadskern, net ten noordoosten van het plangebied. Het natte karakter van het plangebied wordt niet alleen gekenmerkt door zijn laaggelegen ligging, maar ook door het gebruik als weideland op de historische kaarten.

Plan 20: Synthesepan op de DHM⁷⁷ kaart met aanduiding van de CAI-waarden, archeologienota's en eindverslagen. (digitaal; 1:1; 24.07.2020)

⁷⁷ AGIV 2020a

2.4 Besluit

2.4.1 Potentieel op kennisvermeerdering

Aangezien het archeologisch onderzoek in de nabije omgeving zich voornamelijk heeft gefocust ter hoogte van de historische kern van de stad Deinze, is er nog maar weinig gekend over de zuidwestelijke meersen die grenzen aan de stad. Topografisch en geomorfologisch gezien is deze locatie gelegen binnen een erg dynamisch landschap, ideaal voor tijdelijk jachtkampementen uit de prehistorie. Historisch gezien kunnen we vooral landelijke occupatiesporen verwachten vanaf de middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Voor de metaaltijden en Romeinse periode is geen informatie gekend, maar vermoedelijk zijn deze gelijklopen met de latere periodes. Zowel de prehistorische sporen/vondsten als de landelijke occupatiesporen/vondsten vergen een heel andere aanpak van onderzoek. Terwijl steentijd onderzoek zich voornamelijk focust op het in kaart brengen van vondstmateriaal, zal onderzoek over de jongere perioden zich eerder focussen op grondsporen.

De archeologische verwachting voor het plangebied blijft beperkt tot enerzijds een middel hoge verwachting voor tijdelijke jachtkampementen uit de steentijd met een groot kennispotentieel en anderzijds een lage verwachting voor landelijke occupatiesporen zoals perceelsgreppels en een historische weg daterende zeker vanaf de middeleeuwen, mogelijk nog vroeger, maar met een eerder laag kennispotentieel. Nederzettingssporen uit deze perioden worden binnen het plangebied niet verwacht.

2.4.2 Afweging noodzaak verder vooronderzoek

Op basis van het uitgevoerde archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Het kennispotentieel kon onvoldoende bepaald worden. Op basis van de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek⁷⁸ is verder vooronderzoek aangewezen.

⁷⁸ ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN 2020 fig.3

2.4.3 Keuze onderzoeksmethode

Tabel 3: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode

METHODE	MOGELIJK	NUTTIG	SCHADELIJK	NOODZAKELIJK	MOTIVATIE
GEOFYSISCH ONDERZOEK	JA	NEE	NEE	NEE	DEZE METHODE IS NIET GESCHIKT VOOR HET OPSPOREN VAN GRONDSPOREN. BOVENDIEN KAN OOK HET STEENTIJDPOSENTIEEL MET DEZE METHODE NIET WORDEN NAGEGAAN.
VELDKARTERING	NEE	NEE	NEE	NEE	GEEFT GEEN INFO OVER DE AANWEZIGHEID VAN EEN MOGELIJKE SITE, ENKEL OF ER MATERIAAL AANWEZIG IS UIT EEN BEPAALDE PERIODE. VELDKARTERING VEREIST EEN ZEKERE MATE VAN GEROERDE GROND
LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK	JA	JA	NEE	JA	DIENT TE GEBEUREN OM EEN ARCHEOLOGISCH NIVEAU TE BEPALEN EN DE TOESTAND VAN DE BODEM EN HET STEENTIJDPOSENTIEEL NA TE GAAN
VERKENNEND/ WAARDEREND BOORONDERZOEK	JA	MISSCHIEN	NEE	MISSCHIEN	AFHANKELIJK VAN DE RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK
PROEFPUTTEN- ONDERZOEK STEENTIJD	JA	MISSCHIEN	NEE	MISSCHIEN	AFHANKELIJK VAN DE RESULTATEN VAN HET LANDSCHAPPELIJK BODEMONDERZOEK
PROEFSLEUVEN/ PROEFPUTTEN ONDERZOEK	JA	NEE	NEE	NEE	GEZIEN DE LAGE VERWACHTING VOOR ARCHEOLOGISCHE SPOREN VANAF DE MEETAALTIJDEN IS DIT SOORT ONDERZOEK NIET NODIG/NUTTIG

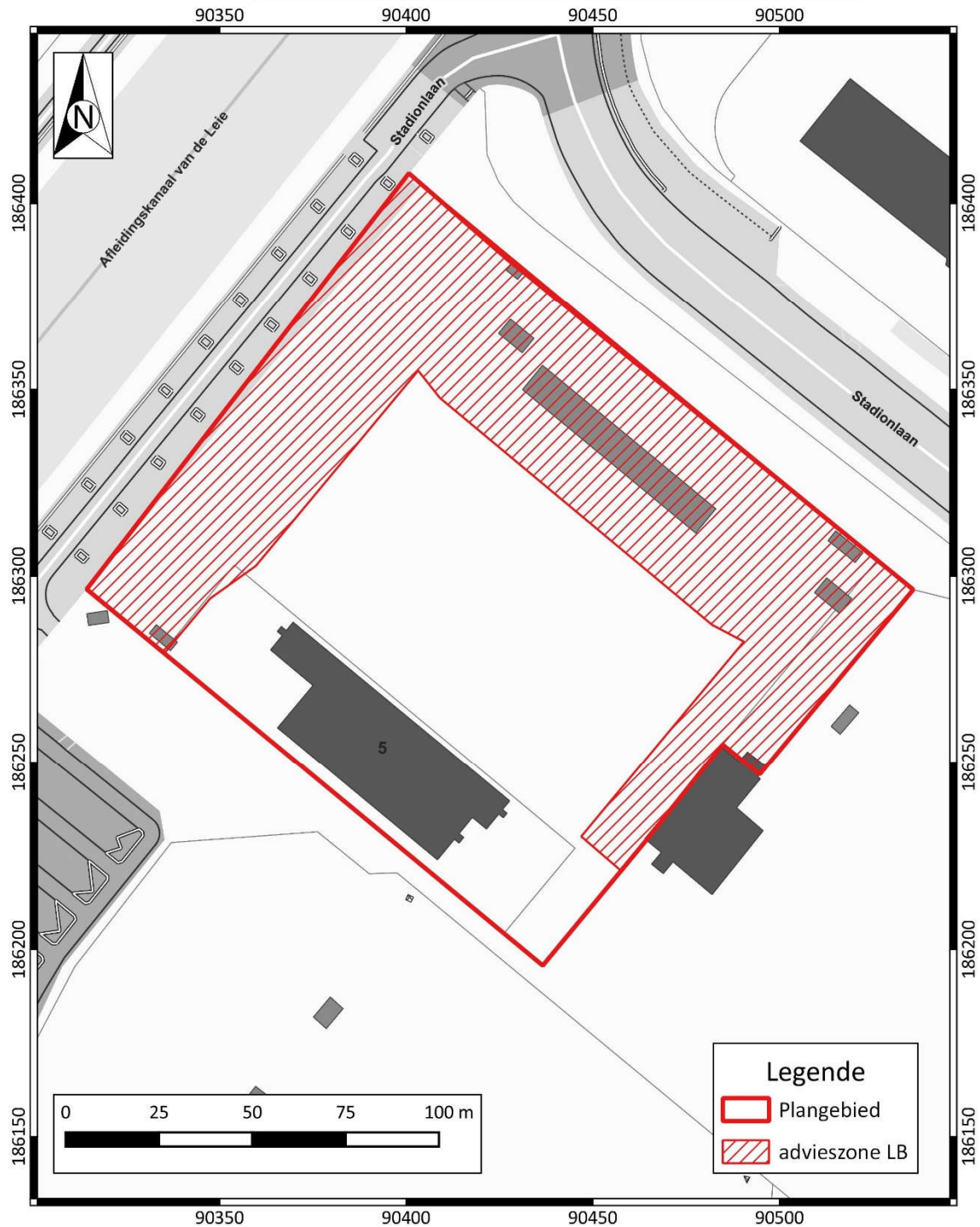
Het doel van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem onder de vorm van landschappelijk bodemonderzoek is een landschappelijke evaluatie van het terrein, aangezien het bureauonderzoek heeft aangetoond dat de kans groot is dat in het plangebied intacte archeologische waarden aanwezig kunnen zijn indien de bodem nog gaaf is en niet geroerd is door de werken in de jaren '70. Uit de resultaten van de boringen zal blijken of een volgend vooronderzoek met ingreep in de bodem nodig is. Gezien de ligging van het plangebied in erg dynamisch milieu (op basis van topografische en geomorfologische evaluatie) is er eerder een lage kans op sites uit metaaltijden en jongere perioden. Verder vooronderzoek gericht op het opsporen van grondsporen is hier dan ook niet aangewezen.

2.4.4 Afbakening onderzoeksterrein

De aanbouw aan de supportertribune aan de noordwestelijke zijde omvat een zeer beperkte oppervlakte, verdeeld over twee kleine zones aan beide zijden van de reeds bestaande tribunes. Van eventuele kenniswinst bij mogelijk verder onderzoek is hier dan ook geen sprake. Verder onderzoek is dan ook niet aangewezen in deze zone. Op het voetbalterrein zelf worden geen ingrijpende werken gepland, zodat ook deze zone vrijgesteld kan worden van verder onderzoek.

De exacte diepte van de funderingen bij de overige zones is op heden nog niet gekend, maar omdat deze op vaste, dragende, onaangeroerde en vorstvrije grond moet komen en naar schatting meer dan 1,5 zal bedragen, zal dit zonder twijfel een vernietiging van het eventuele archeologische erfgoed met zich meebrengen. Deze volledige zone zal dan ook onderworpen worden aan verder vooronderzoek onder de vorm van landschappelijk bodemonderzoek en wat daar mogelijk uit volgt.

BAAC ARCHEOLOGIE EN BOUWHISTORIE	Deinze Voetbalstadion Plangebied met aanduiding van advieszone voor vervolgonderzoek op GRB kaart		Datum: 12-8-2020
	Projectnummer BAAC 2020-0689	Projectcode bureauonderzoek 2020G167	Schaal: 1:1250

Plan 21: Plangebied met afbakening van de zone voor landschappelijk bodemonderzoek op de GRB kaart⁷⁹ (digitaal; 1:250; 12.08.2020)

⁷⁹ AGIV 2020b

3 Samenvatting

Naar aanleiding van een aanvraag bij een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen heeft BAAC Vlaanderen bvba een archeologienota opgemaakt. In 2018 werd voor deze omgevingsvergunning reeds een archeologienota (ID6096)⁸⁰ opgesteld door de firma BAAC Vlaanderen, die werd bekrachtigd op 16 januari 2018. Een nieuwe archeologienota diende opgesteld te worden omwille van een aantal grondige wijzigingen van de bouwplannen. Op het terrein zal door de initiatiefnemer een nieuwe sportinfrastructuur gerealiseerd worden met onder andere vier nieuwe supportertribunes, appartementen verdeeld over twee woonblokken waaronder een woontoren, een hotel, kantoorruimtes en parkeergelegenheden in drie bouwlagen. De geplande werken impliceren aanzienlijke bodemingrepen die qua omvang een directe bedreiging kunnen betekenen voor potentieel aanwezig archeologisch erfgoed.

In 1971 werden de gronden ter hoogte van het voetbalcomplex en de meer zuidelijke gelegen Brielmeersen aangekocht door de stad Deinze. Kort nadien startten de werkzaamheden voor de aanleg van het park en het voetbalcomplex. Zo is de huidige talud rondom het hoofdplein aangelegd met grond afkomstig van het graven van de siervijver. In de decennia daaropvolgend werd de sportinfrastructuur uitgebreid met tribunes en cafetaria. De bestaande toestand van het plangebied heeft maar een beperkte invloed gehad op het bodemarchief aangezien veel van de tribunes zich bevinden ter hoogte van de opgeworpen talud.

De exacte diepte van de funderingswerken is op heden nog niet gekend, maar omdat deze op vaste, dragende, onaangeroerde en vorstvrije grond moet komen en naar schatting zeker meer dan 1,5m zal bedragen, zal dit zonder twijfel een vernietiging van het eventuele archeologische erfgoed met zich meebrengen.

Aangezien het archeologisch onderzoek in de nabije omgeving zich voornamelijk heeft gefocust ter hoogte van de historische kern van de stad Deinze, is er nog maar weinig gekend over de zuidwestelijke meersen die grenzen aan de stad. Op basis van topografisch, geomorfologische en bodemkundige gegevens blijft de archeologische verwachting voor het plangebied beperkt tot enerzijds een middel hoge verwachting voor jachtkampementen uit de steentijd met een groot kennispotentieel en anderzijds een lage verwachting voor landelijke occupatiesporen zoals perceelsgreppels en een historische weg daterende zeker vanaf de middeleeuwen, mogelijk nog vroeger, maar met een eerder laag kennispotentieel. Nederzettingssporen uit deze perioden worden binnen het plangebied niet verwacht.

Het bureauonderzoek heeft aangetoond dat de kans bestaat dat in het plangebied intacte archeologische waarden aanwezig kunnen zijn indien de bodem nog gaaf is en niet geroerd is door de werken in de jaren '70. Vervolgonderzoek wordt dan ook geadviseerd onder de vorm van landschappelijk bodemonderzoek en wat daar mogelijk verder uit volgt. Uit de resultaten van de boringen zal blijken of een volgend vooronderzoek met ingreep in de bodem nodig is.

⁸⁰ VAN DER DOOREN 2018

4 Lijsten

4.1 Figurenlijst

Figuur 1: Foto's bestaande toestand	6
Figuur 2: Bestaande toestand weergegeven op de orthofoto en DHM (met taluds goed waarneembaar in rood)7	
Figuur 3: Inplaningsplan van de toekomstige ingreep	10
Figuur 4: funderingsplan van de toekomstige ingreep	12
Figuur 5: Doorsnede van de toekomstige inplanting	13
Figuur 6: Doorsnede van de toekomstige inplanting (verzonken parkeergarage).....	14
Figuur 7: DHM met interpretatie van de alluviale Leievlakte rondom het plangebied	21
Figuur 8: De vorming van de Vlaamse Vallei in de loop van het pleistoceen.	22
Figuur 9: Schematische voorstelling van een vlechtend geulenpatroon, zoals dit in de Vlaamse Vallei bestond in het weichseliaan.	22
Figuur 10: Schematische voorstelling van een meanderend rivierenpatroon, zoals dit bestond in de vallei van de Leie vanaf het Laatglaciaal. - 1: Kronkelwaarden (binnenkant van de rivierbocht), 2: Oeverwal (buitenkant van de rivierbocht), 3: Komgronden, 4: Oude, verlande riviermeander.	23
Figuur 11: Kenmerken van de quartairgeologische kaart betreffende het plangebied	27
Figuur 12: Plangebied op de kaart van Blaeu.....	33

4.2 Plannenlijst

Plan 1: Plangebied op topografische kaart (digitaal; 1:10.000; 17.07.2020)	2
Plan 2: Plangebied op kadasterkaart (GRB) (digitaal; 1:250; 17.07.2020)	3
Plan 3: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting op orthofoto(digitaal; 1:1; 12.08.2020)	11
Plan 4: Plangebied op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (DHM) met waterwegen (digitaal; 1:1; 17.07.2020)	19
Plan 5: Plangebied en hoogteverloop op het DHM (digitaal; 1:1; 17.07.2020)	20
Plan 6: Plangebied op de tertiairgeologische kaart (digitaal; 1:50.000; 17.07.2020)	25
Plan 7: Plangebied op de quartairgeologische kaart 1:50.000 (digitaal; 1:50.000; 17.07.2020)	26
Plan 8: Plangebied op de bodemkaart van Vlaanderen (digitaal; 1:20.000; 22.07.2020).....	29
Plan 9: Plangebied op de GRB met aanduiding van DOV-boringen (digitaal; 1:250; 22.07.2020)	30
Plan 10: Plangebied op de Ferrariskaart (analoog; 1:25.000; 22.07.2020)	34
Plan 11: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (analoog; 1:20.000; 22.07.2020).....	35
Plan 12: Plangebied op de Vandermaelenkaart (analoog; 1:2500; 22.07.2020)	36
Plan 13: Plangebied op de Poppkaart (analoog; 1:1.250-1:7.500; 22.07.2020).....	37
Plan 14: Plangebied op de topografische kaart uit 1884 (digitaal; 1:20.000; 22.07.2020)	38
Plan 15: Plangebied op de topografische kaart van 1911 (digitaal; 1:20.000; 22.07.2020).....	39
Plan 16: Plangebied op luchtfoto uit 1971 (digitaal; 1:1; 17.07.2020).....	40
Plan 17: Plangebied op de luchtfoto van 1977 (digitaal; 1:1; 22.07.2020)	41
Plan 18: Plangebied op de orthofoto uit 1979-1990 (digitaal; 1:1; 22.07.2020)	41
Plan 19: Plangebied en omgeving op de CAI-kaart (digitaal; 1:1; 24.07.2020)	47
Plan 20: <i>Syntheseplan op de DHM kaart met aanduiding van de CAI-waarden, archeologienota's en eindverslagen. (digitaal; 1:1; 24.07.2020)</i>	52
Plan 21: Plangebied met afbakening van de zone voor landschappelijk bodemonderzoek op de GRB kaart (digitaal; 1:250; 12.08.2020)	56

4.3 Tabellenlijst

Tabel 1: Archeologische waarden in de CAI in de onmiddellijke omgeving van het plangebied.	42
Tabel 2: (Archeologie)nota's en/of eindverslagen in de regio	48
Tabel 3: Overzicht van de keuze onderzoeksmethode	54

5 Bibliografie

- ACKE, B. et al., 2019. *Nota Deinze Markt 13-19 site Vandercruyssen.*, Moerbeke-Waas. Available at: <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/10263>.
- ACKE, B., BRACKE, M. & BOT, B., 2018. *Nota Deinze Kongoplein 2*,
- ACKE, B., BRACKE, M. & WYNS, G., 2020. *Archeologienota Deinze Tolpoortstraat.*, Moerbeke-Waas. Available at: <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/14732>.
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED, 2020. *Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0)*, Brussel. Available at: https://www.onroerendergoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf.
- AGIV, 2020a. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogte Model.
- AGIV, 2020b. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootchalig Referentiebestand (GRB).
- AGIV, 2020c. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1971, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2020d. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, kleinschalig, zomeropnamen, kleur, 1979-1990, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2020e. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, meest recent, Vlaanderen. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- AGIV, 2020f. Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Topografische Kaart NGI 1:10000 raster, klassieke reeks. Available at: <http://www.geopunt.be>.
- BLAEU, J., 1649. Iconografisch stadsgezicht Deinse. Available at: <https://www.sanderusmaps.com/detail.cfm?c=13953> [Accessed January 1, 2017].
- BOT, B. & VANBRABANT, E., 2020. *Markt 87 (Deinze, Oost-Vlaanderen. Deel I: resultaten van het vooronderzoek met ingreep in de bodem.*, Sint-Michiels-Brugge. Available at: <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/14843>.
- CAI, 2020. Centraal Archeologisch Inventaris. Available at: <http://cai.onroerendergoed.be/>.
- CARTESIUS, 2020. Cartesius. Available at: www.cartesius.be.
- CARTOGIS, 1999. GeoloGIS, een geologische ontdekkingstocht doorheen België. Available at: <http://cartogis.ugent.be/geologis/geologis> [Accessed January 1, 2016].
- VAN DER DOOREN, L., 2018. *Archeologienota Deinze Voetbalstadion. BAAC Vlaanderen rapport nr. 725.*, Mariakerke-Gent. Available at: <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/6096>.
- DOV VLAANDEREN, 2020a. Databank Ondergrond Vlaanderen. Available at: www.DOV.be.

- DOV VLAANDEREN, 2020b. Databank Ondergrond Vlaanderen, Bodemkaart. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2020c. Databank Ondergrond Vlaanderen, neogeen/paleogeen (tertiair). Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2020d. Databank Ondergrond Vlaanderen, Quartair. Available at: <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>.
- DOV VLAANDEREN, 2020e. Verkenner - Proeven & Metingen.
- GEOPUNT, 2020a. GEOPUNT VLAANDEREN: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca1840). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020b. GEOPUNT VLAANDEREN: Ferrariskaart (1777). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020c. GEOPUNT VLAANDEREN: Kaart Vandermaelen (1846-1854). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020d. GEOPUNT VLAANDEREN: Popp-kaart Vlaanderen (1842-1879). Available at: <http://www.geopunt.be>.
- GEOPUNT, 2020e. Toelichting: Atlas Der Buurtwegen (1843-1845).
- GEOPUNT, 2020f. Toelichting: Vandermaelen (1846-1854).
- DE GEYTER, G., 1999. *Toelichtingen bij de Geologische Kaart van België, Vlaams Gewest Kaartblad 21 TIELT*, Brussel: Belgische Geologische Dienst. Available at: <https://www.vlaanderen.be/publicaties/tertiairgeologische-kaart-van-belgi-kaartblad-21-tielt>.
- IOE, 2020. Inventaris Onroerend Erfgoed. Available at: <https://inventaris.onroenderfgoed.be>.
- JANSSENS, D. & VAN WETTER, S., 2019. *Archeologienota Tolpoortstraat 85-87 te Deinze (Oost-Vlaanderen). Adede Archeologisch Rapport 460.*, Gent. Available at: <https://loket.onroenderfgoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/12586>.
- KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIË, 2020. Toelichting: Ferraris (kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden). Available at: http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerraris_nl.html.
- DE MOOR, G., 1997. *Toelichting bij de quartairgeologische kaart van België, Vlaams Gewest: Kaartblad 21 Tielt*, Gent.
- DE MOOR, G. & MOSTAERT, F., 1993. *Geomorfologische kaart van België 1:50000.*, Leuven.
- DE MOOR G., VERMEIRE S., A.R., 1999. *Geologie van het quartair, kaartblad 22 Gent.*, Gent.
- ONROEREND ERFGOED VLAANDEREN, 2020. Een beslissingsboom voor verplicht archeologisch vooronderzoek. Available at: https://www.onroenderfgoed.be/assets/files/content/images/stroomschema_stedenbouwkundig-verkaveling_v7.pdf.
- VAN REMOORTER, O., 2019a. *Eindverslag Opgraving Deinze, Markt 134-136, BAAC Vlaanderen*

Rapport Nr. 1100, Bassevelde.

VAN REMOORTER, O., 2019b. *Nota Deinze, Louis Dhontstraat, BAAC Vlaanderen Rapport 1214*, Gent (Mariakerke).

SAELEN, D., 2020. *Archeologienota Deinze Kaaimuur Noorderwal. BAAC Vlaanderen Rapport 1348*, Mariakerke-Gent. Available at:
<https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/archeologienotas/14444>.

STEENHOUDT, M., 2017. *Archeologienota Deinze-Nevele, Afleidingskanaal van de Leie*, Bassevelde.

VAN STRYDONCK, M., DE MULDER, G. & ALDERWEIRELDT, M., 2000. *De Schelde: verhaal van een rivier*, Leuven: Davidsfonds Uitgeverij nv.

VANHEE, D., 2010. *Kale-Leie Archeologische Dienst Jaarverslag 2009*, Aalter: KLAD.

VANHEE, D., 2011. *Kale-Leie Archeologischce Dienst Jaarverslag 2010*, Aalter: KLAD.

VANHEE, D., 2012. *Kale - Leie Archeologische Dienst Jaarverslag 2011*, Aalter: KLAD.

VANHOLME, N., 2017. *Sloop- en bouwproject Markt 36 Deinze*, Nazareth.

VANHOLME, N., DE MULDER, J. & PHILIPSEN, F., 2019. *Campus Sint-Theresia, Kaaistraat-Gentpoortstraat, Deinze. Nota - Archeologisch vooronderzoek. Raap België Rapport 370*, Eke. Available at: <https://loket.onroerendergoed.be/archeologie/notas/notas/12524>.

Wikipedia, 2020a. De Brielmeersen. Available at: https://nl.wikipedia.org/wiki/De_Brielmeersen.

Wikipedia, 2020b. Schipdonkkanaal. Available at: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Schipdonkkanaal>.

6 Bijlagen

6.1 Inplantingsplan

6.2 Funderingsplan

6.3 Snede GD-Tribune D

6.4 Snede GD-W-T

6.5 Snede GA-W-K